

Prezydent Nausėda odwiedził
rejon solecznicki »2

Uroczystości Ponarskie w Wilnie
i na Wileńszczyźnie »4

Na ile litewskie drogi są bezpieczne »9

Co z gospodarką Litwy »10

Czy powstanie nowy rząd bez błogosławieństwa prezydenta?

Fot. Dainius Labutis, ELTA

Powołaniu nowego rządu towarzyszy konflikt pomiędzy prezydentem a „Zorzą Niemną” na czele z Remigijusem Žemaitaitisem (na zdjęciu red.). Przedterminowe wybory są raczej mało realne — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” politolog dr Andrzej Pukszo. Ale nowa koalicja może powołać rząd „bez błogosławieństwa prezydenta”. »6-7

Jak Litwa szykuje się do ewakuacji

»11

Ciąg dalszy desowietyzacji Litwy

»12-13

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
– fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

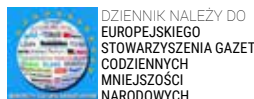
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Prezydent Nausėda odwiedził rejon solecznicki. Mówił nie tylko o poligonie

We wtorek 17 września prezydent Litwy Gitanas Nausėda przebywał z roboczą wizytą w rejonie solecznickim. Równolegle swój plan wizyty realizowała pierwsza dama Diana Nausėdienė.

SPOTKANIE Z PALEWICZEM

Prezydent rozpoczął dzień od złożenia kwiatów pod pomnikiem upamiętniającym Gintarasa Žaguniusa – pierwszego litewskiego strażnika granicznego, który zginął na służbie po odzyskaniu niepodległości przez Litwę. Następnie udał się na spotkanie z merem rejonu solecznickiego, Zdzisławem Palewiczem.

Rozmowy dotyczyły kluczowych spraw samorządowych, takich jak stan infrastruktury drogowej, potrzeby finansowe związane z jej modernizacją, rola rządu centralnego w przyciąganiu inwestycji oraz sytuacja oświatowa w „samorządach mniejszości narodowych”.

Dodatkowym tematem była kwestia mechanizmów rekompensacyjnych dla samorządów, na terenie których prowadzone są inwestycje wojskowe, takie jak rozbudowa poligonów.

PUNKT WIZYTY – INSPEKCJA POLIGONU

Kluczowym punktem wizyty była inspekcja poligonu wojskowego w Rudnikach, gdzie trwają intensywne prace budowlane związane z przygotowaniem infrastruktury dla niemieckich żołnierzy, których obecność na Litwie zaplanowano w ramach wzmacniania wschodniej flanki NATO. Zgodnie z planem do końca 2027 r. mają tu powstać główne obiekty – sztab, koszary, stołówka, punkty medyczne i centra

techniczne, a do połowy 2028 r. infrastruktura dodatkowa, w tym obiekty sportowe i lądowiska dla helikopterów.

„Chciałbym wyrazić zadowolenie z postępów w budowie murów poligonu Rudniki. Wrzeczywistości należy przede wszystkim zwrócić uwagę na to, że prace przebiegają zgodnie z planem, a nawet można powiedzieć, że wyprzedzają plan o kilka miesięcy” – powiedział Gitanas Nausėda podczas spotkania z dziennikarzami.

INFRASTRUKTURA JAK ŚREDNIE MIASTO

Jak zaznaczył, realizacja inwestycji odbywa się zgodnie z wymogami strony niemieckiej, która do końca 2027 r. ma rozmieścić na Litwie 4–5 tys. żołnierzy.

Jak dodał, obecna sytuacja bezpieczeństwa wymaga silnego wsparcia sojuszników, a infrastruktura tworzona w Rudnikach będzie porównywalna z infrastrukturą średniej wielkości miasteczka.

„Obok powstanie strzelnica czołgowa, a jednocześnie ten poligon będzie wyjątkowy, ponieważ będzie można jednocześnie przeprowadzać ćwiczenia strzeleckie i manewrowe, a uczestnicy obu zajęć nie będą sobie przeszkadza” – zaznaczył.

Na zakończenie dnia Gitanas Nausėda udał się do Białej Waki, gdzie spotkał się z mieszkańcami rejonu solecznickiego. Spotkanie miało charakter otwarty i poświęcone było aktualnym kwestiom lokalnym.

PIERWSZA DAMA ODWIEDZIŁA DOM OPIEKI

Równolegle z wizytą prezydenta, pierwsza dama Litwy Diana Nausėdienė odwiedziła dom opieki społecznej w Czu-

żekompiach, gdzie zapoznała się z warunkami funkcjonowania placówki oraz sytuacją jej mieszkańców.

„Jednym z najważniejszych zadań samorządu jest zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług publicznych. Rozwój wysokiej jakości usług socjalnych – jednego z najważniejszych elementów dobrobytu – jest codziennością w samorządach i corocznym wyzwaniem przy planowaniu budżetu” – zaznaczyła Nausėdienė.

OPIEKA WZMACNIA ZAUFANIE DO PAŃSTWA

Pierwsza dama wskazała również na rosnące znaczenie opieki długoterminowej w kontekście wyzwań demograficznych.

„Najważniejsze w tych domach nie są infrastruktura, jasne, schludne pokoje czy sprzęt do masażu, ale codzienne relacje międzyludzkie, troska personelu, opieka i empatia. Dlatego profesjonalizm i wysiłki pracowników socjalnych oraz opiekunów indywidualnych stają się kluczowym czynnikiem zapewniającym skuteczne funkcjonowanie domów opieki i godną starość” – powiedziała Diana Nausėdienė.

Odnosząc się do polityki państwowej, przypomniła, że prezydent Gitanas Nausėda od lat podkreśla potrzebę stworzenia przejrzystego i zindywidualizowanego systemu opieki długoterminowej. „Pomoc dostępna i osiągalna wtedy, kiedy jest najbardziej potrzebna, nie tylko pomaga ludziom czuć się bezpieczniej w codziennym życiu, ale także zwiększa zaufanie do samorządu i państwa w ogóle” – dodała pierwsza dama.

Opr. A.K. na podst. lrp.lt,
BNS, mat.pras.

Prezydent Polski Karol Nawrocki podczas swej wizyty w Niemczech spotkał się z kanclerzem tego kraju Friedrichem Merzem **Fot. EPA-ELTA**

Imieniny

18 września

Ariadny, Baltazara, Dobrowita, Ireny, Metodego, Ryszarda, Stanisława, Stefani, Zachariasza, Zofii

19 września

Alfonsa, Arnolda, Eliasza, Festusa, Konstancji, Marty, Nila, Paloma, Proklesa, Prokuła, Teodora, Trofima, Wilhelminy, Zuzanny

Cytat dnia

„Można powiedzieć, że kontakt z Białorusią był utrzymywany, ale doskonale rozumiemy, że Białoruś nie jest naszym partnerem ani w żaden sposób państwem sojusznikiem, a ta gorąca linia istnieje i to połączenie jest utrzymywane, gdy zachodzi taka potrzeba” – skomentował kontakty z białoruskim resortem obrony podczas nalotu rosyjskich dronów na Polskę wiceminister obrony Litwy Karolis Aleksa.

Z okazji pięknego Jubileuszu Urodzin wiążankę najserdeczniejszych życzeń wiecznie młodej i sympatycznej

Pani Teresie Sawiel

dobrego zdrowia, niegasnącego optymizmu, miłości i troski osób najbliższych, błogosławieństwa Bożego oraz szczerej i musującej jak szampan radości z tego, że każdy dzień jest napełniony cudem i tylko przyjemnymi niespodziankami. Niech ten zacny Jubileusz, na który składają się lata wypełnione mądrością życiową i szacunkiem, będzie wyrazem naszego uznania i satysfakcji z dokonanych prac. Cudownych uczuć, które zawsze trafiają w odpowiednie miejsce i do odpowiednich ludzi.

Wytrwałości, by każdy dzień był lepszy od poprzedniego oraz aby nieosiągalne cele stały się zdobyczami codzienności.

I jeszcze jedno:

Aby miłość czerpała z nieskończonego źródła!

**Z wyrazami szacunku i wdzięczności
Grono pedagogiczne**

Gimnazjum im. Anny Krepsztul w Butrymańcach

Z okazji pięknego Jubileuszu Czcigodnemu księdzu

Józefowi Aszkiełowiczowi,

proboszczowi parafii pod wz. św. Michała Archaniola w Butrymańcach składamy serdeczne życzenia: błogosławieństwa Bożego na długie owocne lata posługi duszpasterskiej, obfitych darów Ducha Świętego, trwałego zdrowia, miłości Bożej. Dziękujemy za otwartość, życzliwość, opiekuńczość i podejmowanie działań, dzięki którym nasza parafia zmienia się i pięknieje.

Życzymy wszelkiej pomyślności w realizacji planów i zamierzeń.

Niech podejmowany trud i dalej Księdza uskrzydla i pozwoli dostrzegać piękno i głębię życia naszej wspólnoty. Abyś zawsze doświadczał szczególnej troski Bożej Opatrzności oraz czerpał radość z podejmowania trudnych wyzwań!

**Z darem modlitwy Grono pedagogiczne Gimnazjum
im. Anny Krepsztul w Butrymańcach**

Liczba dnia

16 500 osób zmar-

ło w Europie tego lata na skutek ekstremalnych upałów spowodowanych globalnym ociepleniem, twierdzą naukowcy z Imperial College London.

Uroczystości Ponarskie w Wilnie i na Wileńszczyźnie

W dniach 23–26 września w Wilnie i na Wileńszczyźnie odbędą się Uroczystości Ponarskie w 81. rocznicę zakończenia zbrodni ponarskiej – informuje Stowarzyszenie Rodzina Ponarska.

Uroczystościom będzie towarzyszyć wystawa ponarska w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI PONARSKICH:

23 września (wtorek)

10:00 – Kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła – Msza Święta

11:45 – Kwatera Wojskowa na Starej Rossie – udział w pochówku sześciu Żołnierzy AK z oddziału Sergiusza Zyndrama-Kościółkowicza ps. „Fakir”, upamiętnienie Kazimierza Sakowicza, Józefa Piłsudskiego, Powstańców Styczniowych oraz członków Samoobrony Wileńskiej poległych w latach 1919–20

ok.15:00 – ul. Połocka – upamiętnienie Kazimierza Pelczara, Cmentarz Bernardyński – upamiętnienie Henryka Piłsicia (harcerza i żołnierza AK) i Stefanii Janiczakowej (AK)

18:00 – Kościół pw. Ducha Świętego – Msza św. z upamiętnieniem ks. Romualda Świrskiego

19:00 – Dom Kultury Polskiej w Wilnie – koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Wojska Polskiego

24 września (środa)

10:30 – Memoriał w Ponarach – upamiętnienie Żydów i Romów zamordowanych w Ponarach

12:00 – Kwatera Polska w Ponarach – uroczystości ponarskie z udziałem Kompanii Honorowej Wojska Polskiego, Zespołem Reprezentacyjnym WP i Pocztem Sztandarowym, Msza św. i apel pamięci, przemówienia i składanie kwiatów oraz zapalanie zniczy

17:00 – Dom Kultury Polskiej w Wilnie – Konferencja Ponarska: Joanna Janusiak: „Świadectwo życia Niezłomnych Kapłanów (ks. Romualda Świrskiego i o. Władysława Calki)”, Gabriel Kamiński: „Niezłomny Duchowny, syn

Stowarzyszenie Rodzina Ponarska zaprasza do uczenia ofiar masowych mordów **Fot. Marian Paluszkiewicz**

ziemi wileńskiej, męczennik za wiarę i polskość – ks. diakon Augustyn Piórko”, Przemysław Namsólek: prezentacja Wystawy Ponarskiej, Małgorzata Odynieć: podsumowanie IV edycji Konkursu Ponarskiego, projekcja filmu konkursowego o ks. Świrkowskim. Poczestunek, rozmowy w kuluarach

25 września (czwartek)

10:00 – Złożenie kwiatów przy dawnym gmachu KGB/NKWD oraz przy bramie zlikwidowanego więzienia na Łukiszkach (wspomnienie postaci diakona Augustyna Piórko i ojca Władysława Calki)

12:00 – Nowa Wilejka – Pomnik Ześląnców na Sybir

12:45 – Bujwidze – uczczenie śp. Stanisława Pieszki – patrioty i działacza Rodziny Ponarskiej

15:00 – Zułów i Powiewiórka – nawiedzenie miejsce urodzenia i chrztu Józefa Piłsudskiego, Aleja Pamięci Narodowej, stella i dąb ponarski

26 września (piątek)

10:00 – Ostra Brama – Msza Święta

12:15 – Gimnazjum im. Władysława Syrokomli – Konferencja Ponarska, występ Zespołu Pieśni i Tańca „Wilenka”. Spotkanie z mieszkańcami tej części Wilna, z młodzieżą szkolną, harcerzami i przedstawicielami władzy lokalnej

16:30 – Cmentarz w Kalwarii Wileńskiej – upamiętnienie diakona Augustyna Piórki, żołnierzy AK poległych podczas operacji „Ostra Brama”

i Polaków walczących o polskość tych ziem, zwiedzenie kościoła pw. Odnalezienia Krzyża Świętego i części Drogi Krzyżowej.

W latach 1941–1944 Ponary były miejscem masowych mordów, dokonywanych przez oddziały SS, policji niemieckiej i kolaboracyjnej litewskiej. Była to największa zbrodnia popełniona w okresie okupacji niemieckiej na Kresach Północno-Wschodnich II Rzeczypospolitej. Szacuje się, że wymordowano ponad 100 tys. osób, choć dokładna liczba ofiar zbrodni ponarskiej jest trudna do ustalenia, bo w ostatnim okresie wojny Niemcy ekshumowali masowe groby i spalili większość zwłok. Większość ofiar stanowili Żydzi z Wileńszczyzny, ale też Polacy, Białorusini, Romowie, Tatarzy i Litwini. Wśród zamordowanych Polaków byli kapłani, oficerowie Wojska Polskiego, naukowcy, artyści, działacze podziemia niepodległościowego, jak również młodzież, głównie ze Związku Wolnych Polaków. Według szacunków Stowarzyszenia „Rodzina Ponarska”, w Ponarach mogło zginąć ok. 20 tys. Polaków.

Współorganizatorami uroczystości są: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych RP, Związek Polaków na Litwie oraz Europejska Unia Wspólnot Polonijnych. ■

PREZYDENT „Sankcje wtórne byłyby strzałem w dziesiątkę”

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda twierdzi, że rozważenie nowego pakietu sankcji i włączenie do niego sankcji wtórnych wobec krajów pomagających Moskwie w ich omijaniu byłoby strzałem w dziesiątkę. „Prezydent Stanów Zjednoczonych Donald Trump całkowicie słusznie zwrócił uwagę na sankcje wtórne. Nasze sankcje były może skuteczne, mam na myśli sankcje Unii Europejskiej, ale ich słabym punktem zawsze jest efekt wtórny, czyli państwa, które pomagają je omijać” – powiedział dziennikarzom w środę 17 września Nausėda.

„Zastosowanie sankcji wtórnych byłoby strzałem w dziesiątkę” – dodał. Tak powiedział przewodniczącej Komisji Europejskiej (KE) Ursuli von der Leyen we wtorek 16 września po rozmowach z Trumpem na temat dodatkowych kroków mających na celu zaostrzenie działań w związku z wojną Rosji na Ukrainie.

TRANSPORT 20 mln euro dla lotnisk

Północny Bank Inwestycyjny (NIB) pożyczy litewskim portom lotniczym (LTOU) 20 mln euro na zakup infrastruktury i nowego sprzętu, poinformował w środę 17 września bank. Według niego większość środków zostanie przeznaczona na budowę wielopoziomowego parkingu na lotnisku w Wilnie, a także na modernizację floty transportowej poprzez zakup nowych wózków widłowych, traktorów, maszyn do odśnieżania, zamiatarek i innego sprzętu. Zgodnie z planem inwestycyjnym, do 2028 r. lotniska planują również zakup autobusów elektrycznych i infrastruktury do ich ładowania.

MSW Propozycja: zespoły szybkiego reagowania

W celu wzmocnienia gotowości kraju na wypadek kryzysów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (MSW) proponuje zmiany w przepisach prawnych, które zalegalizują wspólne zespoły szybkiego reagowania. Jak poinformowało ministerstwo w środę 17 września, projekt zakłada również zdefiniowanie pojęcia obrony cywilnej, udoskonalenie regulacji dotyczących ewakuacji ludności, ostrzegania i schronów oraz legalizację punktów pomocy cywilnej. „W przedstawionym projekcie ustawy proponujemy wzmocnienie systemu obrony cywilnej, który obejmowałby nie tylko ochronę ludności, ale także ciągłość funkcji państwowych o znaczeniu krytycznym oraz wsparcie sektora cywilnego dla sił obronnych” – cytuje ministra Władysława Kondratowicza komunikat prasowy.

OBRONA Szkolenia operowania dronem dla uczniów

Na Litwie rusza projekt edukacyjny „Airtech”, którego celem jest nauka obsługi i budowy dronów wśród uczniów i dorosłych. We wtorek 16 września w Tauragach zaprezentowano koncepcję pierwszego centrum szkoleniowego, takie ośrodki zostaną otwarte w Tauragach, Kiejdanach i w Janowie. W roku szkolnym 2025/2026 z zajęć skorzysta 800 uczniów, a do 2028 roku przeszkolonych zostanie łącznie 7 tysięcy dzieci i 1,7 tysiąca dorosłych. Projekt realizuje Litewska Agencja Edukacji Nieformalnej (LINEŠA) we współpracy z resortami obrony i edukacji, samorządami oraz szkołami. Koszt całego przedsięwzięcia to ponad 3,3 mln euro, z czego 600 tys. euro przeznaczy Ministerstwo Obrony Kraju na stworzenie dziewięciu centrów metodycznych. Zainteresowanie dronami wzrosło w związku z ich szerokim wykorzystaniem podczas wojny w Ukrainie.

WILNO Tablica na 90. urodziny Virgilijusa Noreiki

Z okazji 90. rocznicy urodzin solisty operowego Virgilijusa Noreiki, w środę 17 września w Wilnie na domu, w którym mieszkał, została odsłonięta tablica pamiątkowa. Tablica pamiątkowa Virgilijusa Noreiki została odsłonięta na budynku przy ulicy Šilo. Noreika zmarł w 2018 roku. Ponadto z okazji 90. rocznicy urodzin Noreiki planowany jest cykl wydarzeń, które odbędą się w różnych miastach Litwy. Cykl ten ma na celu nie tylko uczczenie pamięci maestro, ale także dać żywe świadectwo jego twórczego i pedagogicznego dziedzictwa poprzez zgromadzenie śpiewaków i miłośników muzyki różnych pokoleń. „Virgilijus Noreika był nie tylko światowej sławy tenorem, ale także dumą Wilna – tutaj mieszkał, tworzył, uczył i inspirował kolejne pokolenia” – przekazał mer Wilna Valdas Benkunskas.

KINO Zmarł legendarny aktor Robert Redford

Legenda kina Robert Redford, którego kariera trwała sześć dekad, zmarł we wtorek rano w swoim domu w stanie Utah, poinformowały amerykańskie media. Miał 89 lat. Redford zmarł podczas snu, a konkretna przyczyna śmierci nie została podana, jak podaje dyrektor generalna firmy public relations „Rogers & Cowan PMK” Cindi Berger (Sindi Berger) w oświadczeniu cytowanym przez gazetę „The New York Times”. Znany z potarganych włosów i piegów mężczyzna zasłynął w 1969 r., grając wraz z Paulem Newmanem sympatycznego przestępcę w westernie hipisowskim „Butch Cassidy i Sundance Kid”. Po 20 latach kariery aktorskiej stanął za kamerą i zaczął pracować jako reżyser, zdobywając Oscara.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras, inf. wł.; Fot. ELTA;
alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Czy powstanie nowy rząd, bez błogosławieństwa prezydenta?

Antoni Radczenko

Powołaniu nowego rządu towarzyszy konflikt pomiędzy prezydentem a „Zorzą Niemną”. Przedterminowe wybory są raczej mało realne — sędzi politolog dr Andrzej Pukszo, którego zdaniem nowa koalicja może powołać rząd „bez błogosławieństwa prezydenta”.

Podczas formowania się nowego rządu zarysował się wyraźny konflikt na linii ośrodek prezydenta — partia „Zorza Niemna”. Gitanas Nausėda w poniedziałek odrzucił kandydatów na ministrów środowiska i energetyki Mindaugas Jablonskisa oraz Povilas Poderskisa. Głowa państwa poza tym oświadczyła, że nie zgodzi się również na kandydatów partyjnych „Zorzy Niemna”.

ZAMĘT I TROLLowanie?

Lider „Zorzy Niemna” Remigijus Žemaitaitis nie wykluczył, że partia ponownie zaproponuje prezydentowi odrzucone przez niego kandydatury. „Jeśli się chce wprowadzać zamęt w społeczeństwie lub trollować wszystkich dookoła, to można również zaproponować antylopę na stanowisko ministra” — powiedział dziennikarzom Nausėda.

Socjaldemokraci, czyli największa siła polityczna koalicji, na razie przyjęły postawę wyczekującą. „Ten gatunek jest dziwny. Mam wobec niego wątpliwości. Bo w przyszłości można wymyślić kolejne pomysły podczas kształtowania rządów. Z drugiej strony mieliśmy prezydenta (Dalia Grybauskaitė — przyp. red.), który sprawdzał znajomość języka angielskiego. Teraz sprawdza się praktyczność. W przyszłości może pojawić się coś jeszcze” — powiedział w wywiadzie dla LRT lider socjaldemokratów Mindaugas Sinkevičius.

CZY UDA SIĘ POROZUMIEĆ?

Sinkevičius oświadczył, że na razie nowa koalicja istnieje, ale

■ 49 proc. społeczeństwa popiera wybór Ingi Ruginienė na stanowisko premiera

Z innego badania „Baltijos tyrimai”, tym razem wykonanego na zlecenie LRT, wynika, że 49 proc. badanych popiera wybór Ingi Ruginienė na stanowisko premiera. Najbardziej przychylni wobec niej są osoby w przedziale wiekowym 50–64 lat, mieszkające poza większymi ośrodkami miejskimi.

nie wykluczył możliwości przedterminowych wyborów lub rządu mniejszościowego.

— Przedterminowe wybory są raczej mało realne. Na Litwie wybory przedterminowe nie mają raczej jakiejś tradycji. W odróżnieniu od na przykład Izraela, gdzie mogą odbywać się nawet co rok. Inna sprawa to popularność największej partii (socjaldemokraci — przyp. red.) i w ogóle popularność wszystkich partii, pomimo tych wszystkich skandali i zawirowań, raczej się nie zmienia. Z badań opinii publicznej,

przeprowadzonych na zlecenie agencji informacyjnej ELTA, wynika, że nie ma wielkich wahań. Przeciwnie — „Zorza Niemna” zyskuje popularność, bo właśnie to ugrupowanie jest najbardziej kontrowersyjnym działaczem politycznym. Moim zdaniem najbardziej prawdopodobny scenariusz to albo rząd mniejszościowy, albo uda się porozumieć z „Zorzą Niemną” w sprawie ministrów — muwi „Kurierowi Wileńskiemu” politolog Andrzej Pukszo z Uniwersytetu Witolda Wielkiego.

Wspomniane badania opinii publicznej, przeprowadzone przez „Baltijos tyrimai” na zlecenie agencji ELTA, odbyły się pod koniec sierpnia. Wynika z nich, że socjaldemokraci nadal pozostają najbardziej popularną siłą polityczną w kraju. Popiera ich 16,6 proc. badanych. W maju poparcie było na poziomie 14,3 proc. Na drugim miejscu znaleźli się konserwatyści z 11,6 proc. poparcia. W maju Związek Ojczyzny — Litewskich Chrześcijańskich Demokratów popierało 10,3 proc. ankietowanych.

6.>>

Na miejscu trzecim znalazł się Związek Chłopów i Zielonych (9,7 proc.), na czwartym Związek Demokratów „W imię Litwy” (9,3 proc.), na piątym „Zorza Niemna” (8,9 proc.). Próg wyborczy ma szansę też przekroczyć Ruch Liberalistów, których pod koniec lata popierało 7,2 proc. respondentów.

Zdaniem rozmówcy, w świetle obowiązującego prawa, rola prezydenta w kwestii kształtowania rządu jest o wiele mniejsza, niż tego chce Gitanas Nausėda.

— Wszyscy zapominają, że Litwa jest republiką parlamentarną. Gdyby obecna koalicja rządząca się uparła, to mogłaby zatwierdzić ministrów „Zorzy Niemna”. To jest oczywiście skomplikowana procedura, ale jeśli prezydent odrzuca pewnych ministrów, to można kształtować rząd od nowa. W przypadku, kiedy rząd uzyska większość głosów w parlamencie, to można powołać rząd bez błogosławieństwa prezydenta. Taką możliwość przewiduje Konstytucja. O tym często się zapomina — podkreśla Andrzej Pukszo.

PREZYDENT, JAKO MONARCHA

Na razie socjaldemokraci nie mówią o takiej możliwości, zaznacza politolog, ze względu na kryzys wewnątrz partii. — Nie ma silnego przywódcy u socjaldemokratów.

Kandydatce na premiera Indze Ruginienė brakuje doświadczenia politycznego. Z drugiej strony od samego początku socjaldemokraci traktują prezydenta, jako partnera koalicji oraz rządu, dlatego nie chcą mieć z nim większych konfliktów — mówi Pukszo, którego zdaniem Gitanas Nausėda poprzez swe obecne stanowisko chce pokazać wagę urzędu prezydenta: — Raczej chodzi mu o wzmocnienie własnej pozycji. Chce pokazać, że to on właśnie jest tym „monarchą”. Tylko, że rola „monarchy” na Litwie jest raczej symboliczna.

Z innego badania „Baltijos tyrimai”, tym razem wykonanego na zlecenie LRT, wynika, że 49 proc. badanych popiera wybór Ingi Ruginienė na stanowisko premiera. Najbardziej przychylni wobec niej są osoby w przedziale wiekowym 50–64 lat, mieszkające poza większymi ośrodkami miejskimi. Negatywny stosunek wobec nowej szefowej rządu ma 31 proc. ankietowanych. Są to przede wszystkim mężczyźni z dużych miast w wieku od 30 do 49 lat. Wyrobionego zdania o Ruginienė nie ma 20 proc. społeczeństwa. Jest to przede wszystkim młodzież do lat 30 oraz emeryci.

Fot. Dainius Labutis, ELTA

MRF MEDIJU
REMIMO
FONDAS

„Jeśli się chce wprowadzać zamęt, to można zaproponować antylopę na stanowisko ministra” — powiedział Nausėda

Narodowe „Wyzwanie Mobilności”

Na Litwie ruszyła kolejna edycja Narodowego Wyzwania Mobilności. Prezydent Gitanas Nausėda dał przykład obywatelom, wybierając rower jako środek transportu do pracy. W poniedziałek 15 września prezydent Litwy wsiadł na rower i przejechał nim do swojej siedziby, inaugurując tym samym ogólnokrajowe wyzwanie promujące aktywność fizyczną i zrównoważoną mobilność. „Prezydent zaprasza wszystkich do przyłączenia się i jeszcze częstszego chodzenia lub jazdy na rowerze — zarówno dla zdrowia, jak i dla czystszej środowiska” — czytamy w komunikacie Prezydencji.

Narodowe Wyzwanie Mobilności to inicjatywa skierowana do szerokiego grona uczestników, podzielona na osiem kategorii: miasta, miasteczka, szkoły, uczelnie wyższe, organizacje publiczne i pozarządowe, społeczności lokalne, Litwini na świecie oraz wyzwanie rowerowe.

Tegoroczna edycja rozpoczęła się we wtorek, 16 września i potrwa do 16 listopada. W tym czasie uczestnicy będą rywalizować o najwyższą liczbę kroków, przemierzając codziennie kolejne kilometry pieszo lub na rowerze. Osobistym celem każdego uczestnika jest pokonanie 400 tysięcy kroków. Uczestnicy, którzy osiągną ten wynik, otrzymają w dedykowanej aplikacji specjalny dyplom. Dodatkowo, na zakończenie wyzwania podczas ceremonii w Pałacu Prezydenckim zostaną uhonorowane trzy najbardziej aktywne zespoły z każdej kategorii, a także jeden zespół z najwyższą średnią liczbą kroków. W ub. roku w inicjatywie wzięło udział ponad 160 tysięcy osób. Łącznie pokonali oni ponad 45 miliardów kroków, co odpowiada średnio około 5 tysiącom kroków dziennie na uczestnika — równoważności jednej godziny aktywności fizycznej. Narodowe Wyzwanie Mobilności promuje aktywność fizyczną i postawy proekologiczne, zachęcając do rezygnacji z samochodów na rzecz zrównoważonych form transportu.

Opr. J. B. na podst. BNS

Wzrasta ryzyko rozprzestrzeniania się ptasiej grypy

Kraje europejskie w tym roku odnotowują niezwykle wczesną migrację dzikiego ptactwa wodnego, co stanowi dodatkowe zagrożenie dla sektora drobiarskiego.

Honorata Adamowicz

Państwowa Służba Weterynarii przypomina wszystkim hodowcom ptaków o rosnącym zagrożeniu ptasią gripą.

– Ptaki migrujące gromadzą się w stadach, dlatego łatwo przenoszą wirusa między sobą. Podczas odpoczynku w pobliżu otwartych zbiorników wodnych pozostaje wiele odchodów i wydzielin, w których znajduje się wirus. Domowe ptactwo wodne żerujące w takich miejscach może zarazić się wirusem poprzez bezpośredni lub pośredni kontakt, a następnie rozprzestrzeniać go na inne ptaki hodowane w gospodarstwach – informuje „Kurier Wileński” Państwowa Służba Weterynaryjna.

Ptaki domowe muszą być trzymane w pomieszczeniach lub zagrodach
Fot. Roma Balsienė, ELTA

JAK ZABEZPIECZYĆ DOMOWE PTAKI

Specjaliści przypominają, że domowe ptactwo zwłaszcza jesienią podczas migracji powinno być zabezpieczone. Ptaki domowe muszą być trzymane w pomieszczeniach lub zagrodach. Zagrody muszą być przykryte dachem, aby ptaki hodowlane nie miały żadnego kontaktu z dzikimi. Należy chronić paszę przed dzikimi ptakami, gryzoniami i innymi zwierzętami. Należy stale przestrzegać zasad higieny osobistej i nie wpuszczać osób postronnych do miejsc, w których przebywają ptaki.

W 2025 r. w Litwie odnotowano dwa ogniska ptasiej grypy – w styczniu w komercyjnym gospodarstwie hodującym kury niosek w powiecie Šilutė oraz w maju w małym gospodarstwie drobiarskim w Koszedarach. Wszystkie ptaki w tych gospodarstwach zostały zlikwidowane, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby: w Šilutė – 246 tys. kur niosek, w powiecie koszedarskim – 70 kur niosek, 9 gęsi, 35 gąsienek i 2 kaczki.

W 2025 r. w Litwie odnotowano dwa ogniska ptasiej grypy – w styczniu w komercyjnym gospodarstwie hodującym kury niosek w powiecie Šilutė oraz w maju w małym gospodarstwie drobiarskim w Koszedarach. Wszystkie ptaki w tych gospodarstwach zostały zlikwidowane.

HODOWCY PTAKÓW POWINNI BYĆ ODPOWIEDZIALNI

Specjaliści informują, że w okresie migracji dzikiego ptactwa wzrasta ryzyko rozprzestrzeniania się wirusa grypy przez ptaki przenoszące chorobę na terenie naszego kraju. Szczególnie dotyczy to obszarów, na których ptaki gromadzą się podczas migracji, lądują, aby odpocząć, szukają pożywienia lub otwartych zbiorników wodnych. Dlatego tylko odpowiedzialne podejście rolników i odpowiednie środki bezpieczeństwa biologicznego

pozwalają uniknąć wystąpienia i rozprzestrzeniania się ptasiej grypy oraz mogą chronić zarówno własne, jak i inne gospodarstwa ptasie.

Wraz z migracją ptaków rośnie liczba przypadków ptasiej grypy: w Bułgarii i Hiszpanii (w lipcu i sierpniu) odnotowano ogniska choroby w komercyjnych gospodarstwach drobiarskich, a w Norwegii wirus wykryto wśród dzikiego ptactwa już w lipcu. W 2025 r. w europejskich gospodarstwach zlikwidowano już ponad 145 000 000 domowych ptaków zarażonych gripą. Liczby wskazują, że wirus nadal krąży w Europie, co stanowi zagrożenie dla innych regionów, w tym dla Litwy.

W przypadku zauważenia zaburzeń zdrowia ptaków lub martwych ptaków domowych lub dzikich, należy jak najszybciej poinformować o tym Państwową Służbę Weterynarii pod numerami telefonów: 1879 lub +370 5 242 0108 lub wypełniając ankietę na ich stronie internetowej. W żadnym wypadku nie wolno dotykać takich ptaków. ■

Przyczynić się do bezpieczeństwa na drodze

18 września został ogłoszony Europejskim Dniem Bez Ofiar Śmiertelnych na Drogach, a Dni Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego zbiegają się z Europejskim Tygodniem Mobilności, który rozpoczął się 16 września i potrwa do 22.

Honorata Adamowicz

Państwa członkowskie Unii Europejskiej dokładają wszelkich starań, aby zmniejszyć liczbę ofiar śmiertelnych na drogach, ale sukces zależy od wspólnej odpowiedzialności wszystkich uczestników ruchu drogowego – kierowców pojazdów, pieszych, a także pasażerów. Wszystkie kraje dążą do uniknięcia ofiar śmiertelnych na drogach.

JESIENIĄ NA DROGACH JEST NIEBEZPIECZNIEJ

Jorūnė Liutkienė, główna specjalistka Wydziału Czynności Administracyjnych i Nadzoru Ruchu Litewskiej Służby Policji Drogowej podczas rozmowy z „Kurierem Wileńskim” przypomina uczestnikom ruchu drogowego, że jesienią muszą być bardziej uważni i ostrożni na drogach.

– Jesienią na drogach wzrasta natężenie ruchu. Na ulice wychodzą również uczniowie szkół podstawowych, którzy po rozpoczęciu roku szkolnego próbują samodzielnie przechodzić przez ulicę, bez pomocy dorosłych. Ciemna pora dnia zaczyna się wcześniej, pogorszenie pogody zmienia warunki jazdy, z powodu ciemności, opadów i mgły widoczność na drogach się pogarsza, a po nadejściu mrozów robi się ślisko, a na drogach podmiejskich, gdzie droga przecina lasy i pola, istnieje ryzyko zderzenia ze zwierzętami. Pamiętajcie o wszystkich tych okolicznościach i bądźcie na drodze uważni, zdyscyplinowani, odpowiedzialni i czujni. Planujcie swoje podróże i śledźcie warunki pogodowe – przypomina Jorūnė Liutkienė.

NALEŻY ZADBAĆ O SWOJE BEZPIECZEŃSTWO

W tym roku szczególną uwagę poświęca się pojazdom dwu-

kołowym. Noszenie kasku, jasna odzież, odblaski i ostrożna jazda mogą uratować życie. Niezależnie od tego, czy noszenie kasku zgodnie z przepisami jest obowiązkowe – zawsze warto go założyć i zapiąć. Przed wsiadaniem na rower, hulajnogę elektryczną, motorower, moped lub motocykl należy zadbać o swoje bezpieczeństwo.

Bezpieczeństwo na drogach jest wspólną odpowiedzialnością nas wszystkich i tylko razem możemy sprawić, że na drogach nie zginie ani jedna osoba. Każdy dzień jest ważny dla ratowania życia.

Według danych Światowej Organizacji Zdrowia każdego roku w wypadkach drogowych ginie około 1,3 mln osób. W 2024 r. na drogach Unii Europejskiej zginęło 19 800 osób (44 ofiary śmiertelne na milion mieszkańców). W zeszłym roku w Litwie w wypadkach drogowych zginęło 121 osób, a do 15 września tego roku – 86 osób. Dlatego codziennie, uczestni-

cząc w ruchu drogowym, musimy pamiętać, że na drodze prawie wszystko zależy od naszej odpowiedzialności, uwagi, świadomości i podejścia do bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Każdy z nas może przyczynić się do zmian poprawiających bezpieczeństwo ruchu drogowego – wystarczy niewielka decyzja. Zobowiązujemy się do bezpiecznego, uważnego i pełnego szacunku zachowania na drodze, zwracając szczególną uwagę na najbardziej narażonych uczestników ruchu drogowego: dzieci, pieszych, rowerzystów, kierowców elektrycznych pojazdów mikro, motocyklistów.

Przestrzegając przepisów ruchu drogowego, chronimy nie tylko siebie, ale także nasze dzieci, które uczą się na naszym przykładzie. Bądźmy dla nich dobrym wzorem. Naszym celem jest, aby każda podróż kończyła się bezpiecznie. ■

■ W tym roku szczególną uwagę poświęca się pojazdom dwukołowym Fot. ELTA

Prognoza gospodarcza dla Litwy poprawiona, ale może ją przekreślić niedopatrzenie. MFW daje rekomendacje

Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) skorygował w górę prognozy dla Litwy – PKB ma wzrosnąć w 2025 r. o 2,9 proc., a w 2026 o 3,4 proc. Są jednak zagrożenia, które wymagają pilnej uwagi, alarmuje fundusz.

GOSPODARKA W FAZIE ODBUDOWY

Organizacja w ramach ONZ, MFW, poprawiła prognozę wzrostu gospodarczego Litwy na rok 2025 do 2,9 proc. Wcześniej, w kwietniu, przewidywano wzrost na poziomie 2,8 proc.

W 2026 r. dynamika PKB ma być jeszcze wyższa i wynieść 3,4 proc., czyli o 0,9 punktu procentowego więcej niż wcześniej prognozowano. Dane zostały przekazane przez Bank Litwy w oficjalnym komunikacie.

W ocenie analityków MFW, mimo słabszej konsumpcji prywatnej na początku bieżącego roku, litewska gospodarka zyskuje na sile dzięki inwestycjom finansowanym ze środków unijnych oraz obniżającym się stopom procentowym.

„Gospodarka Litwy znajduje się obecnie w fazie wzrostu: siła nabywcza ludności nadal solidnie rośnie, a tempo rozwoju gospodarki kraju powinno się wzmocnić w przyszłym roku. Ważne jest jednak, aby zapewnić, że nie będzie to chwilowy błysk, ale długotrwała i trwała tendencja” – przekazał w komunikacie Gediminas Šimkus, prezes zarządu Banku Litwy.

Jednym z kluczowych czynników, który według MFW przyczyni się do dalszego rozwoju gospodarczego w 2025 r., ma być reforma systemu emerytalnego. Fundusz zakłada, że mieszkańcy Litwy otrzymają 40 proc. środków zgromadzonych w drugim filarze emerytalnym. Ten mechanizm powinien znacząco pobudzić konsumpcję krajową.

W najnowszym raporcie MFW zrewidowano w dół prognozy inflacyjne. W 2025 r. inflacja ma wynieść 3,2 proc., zamiast 3,5 proc. zakładanych w kwietniu. W 2026 r. tempo wzrostu cen ma spaść do 2,7 proc. (wcześniej prognozowano 2,8 proc.).

NIE SAME MLEKO I MIÓD

Pomimo pozytywnych prognoz, fundusz ostrzega przed kilkoma strukturalnymi zagrożeniami. W raporcie wskazano na potencjalne spowolnienie gospodarcze głównych partnerów handlowych Litwy, napięcia geopolityczne oraz problemy demograficzne, które mogą wpływać na rynek pracy.

Za jedno z kluczowych zagrożeń uznano spowolnienie tempa wzrostu wydajności pracy, które może osłabić konkurencyjność i długofalowy rozwój gospodarki.

„MFW zaleca wzmocnienie kształcenia w zakresie umiejętności poszukiwanych na rynku pracy w systemie edukacji, w tym w kształceniu zawodowym, a także zapewnienie płynnej integracji imigrantów, rozszerzenie cyfryzacji usług publicznych i zastosowania sztucznej inteligencji w działalności gospodarczej oraz poprawę dostępu przedsiębiorstw do finansowania, promując w ten sposób inwestycje” – czytamy w komunikacie.

Stopa bezrobocia na Litwie ma spaść w 2025 r. do 6,6 proc., a w następnym roku – do 6,1 proc. Jedno-

ześnie wynagrodzenia nadal będą rosnać w szybkim tempie, co ma przełożenie na poprawę sytuacji gospodarstw domowych.

BEZPIECZEŃSTWO WYWIERA PRESJĘ NA DŁUG

Wzrost wydatków publicznych, szczególnie tych związanych z bezpieczeństwem narodowym, wpłynie na stan finansów publicznych Litwy. Deficyt budżetowy ma wynieść w tym roku 2,8 proc., a w roku 2026 sięgnąć 4 proc. Zdaniem MFW, w średnim okresie utrzyma się on na zbliżonym poziomie.

Równocześnie prognozuje się wzrost długu publicznego z obecnych 38 proc. PKB do 54 proc. w perspektywie pięciu lat. Główną przyczyną są rosnące potrzeby w zakresie finansowania obrony narodowej.

W odpowiedzi na te wyzwania planowane są nowe lub wyższe podatki, które mają wejść w życie w 2026 r. Według funduszu, zmiany te pozwolą zwiększyć dochody budżetowe o około 0,6 proc. PKB.

Opr. J.B. na podst. BNS

Prognozy MFW wskazują na przyspieszenie wzrostu gospodarczego Litwy w latach 2025–2026 Fot. Dainius Labutis, ELTA

Jak Litwa szykuje się do ewakuacji w sytuacjach kryzysowych

„Czasy są naprawdę bardzo niespokojne. Musimy być gotowi na wszystko” – mówi „Kurierowi” minister Spraw Wewnętrznych Litwy Władysław Kondratowicz.

Honorata Adamowicz

Kierowane przez niego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Litwy (MSW) opracowało projekt „Poradnik organizacji ewakuacji ludności”. Głównym celem tego projektu jest uregulowanie obowiązków państwowych i samorządowych instytucji w zakresie organizowania ewakuacji ludności w sytuacjach kryzysowych. Dokument precyzuje procedury ewakuacyjne w przypadku zagrożenia lub wystąpienia ekstremalnych wydarzeń, w tym skutków aktów agresji, które mogą wymagać przeprowadzenia ewakuacji.

OSOBY SZCZEGÓLNIE POTRZEBUJĄCE POMOCY

– Czasy są naprawdę bardzo niespokojne. Musimy być gotowi na wszystko. Podczas ewakuacji państwo powinno zadbać przede wszystkim o osoby z niepełnosprawnościami, rodziny z małymi dziećmi, osoby starsze, osoby mieszkające w placówkach opiekuńczych oraz osoby chore. Samorządy są zobowiązane stworzyć specjalne listy takich osób, które w razie ewakuacji będą potrzebowały pomocy. A więc każdy samorząd powinien mieć taką listę z dokładnym adresem i w razie ewakuacji od razu muszą udać się do tych ludzi i zadbać o ich bezpieczeństwo. O potrzebie ewakuacji ludność powinna być poinformowana jak najwcześniej przed wystąpieniem zagrożenia – informuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” szef MSW Litwy, Władysław Kondratowicz.

Zgodnie z Programem Wzmacniania i Rozwoju Ochrony Cywilnej samorządy otrzymały wsparcie na przygotowanie tymczasowego zakwaterowania dla ewakuowanej ludności w obiektach ochrony

O potrzebie ewakuacji ludność powinna być poinformowana jak najwcześniej – mówi Władysław Kondratowicz Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

zbiorowej. Z funduszy obrony państwa przeznaczono 4,5 mln euro. Środki finansowe powinny być wykorzystane na zakup niezbędnych środków do tymczasowego zakwaterowania ewakuowanych osób, takich jak składane łóżka, śpiwory, pojemniki na wodę pitną, zestawy pierwszej pomocy, meble, zestawy higieniczne i sanitarno-porządkowe, a także na zakup i montaż generatorów elektrycznych.

UNIWERSALNY MODEL PRAWNY ORGANIZACJI EWAKUACJI

– W tym projekcie zaproponowany jest uniwersalny model prawny organizacji ewakuacji, to znaczy obejmuje zarówno sytuacje kryzysowe w czasie pokoju, jak i reżimy prawne związane z mobilizacją i stanem wojennym w przypadku aktu agresji. Projekt określa wymagania dotyczące infrastruktury ewakuacji ludności. W zaproponowanym modelu organizacji ewakuacji uwzględniono nie tylko potrzeby ludzkie zwią-

zane z ewakuacją i wszystkie niezbędne środki zapewniające ich zaspokojenie (żywność, pierwsza pomoc, transport, zakwaterowanie itp.), ale także potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz innych grup (takich jak kobiety w ciąży, osoby opiekujące się dziećmi poniżej 14. roku życia, osoby starsze, osoby korzystające z usług opieki społecznej, itp.), z uwzględnieniem tych potrzeb podczas organizowania ewakuacji – podkreśla Kondratowicz.

Projekt, uzgodniony z instytucjami państwowymi i samorządowymi, został przedłożony rządowi do zatwierdzenia. Instytucje, kierując się tym poradnikiem, będą mogły odpowiednio przygotować się do ewentualnej ewakuacji ludności, tj. w swoich planach zarządzania kryzysowego i sytuacjami nadzwyczajnymi przewidzą swoje działania, niezbędne zasoby, a także zaplanują i przeprowadzą ćwiczenia oraz szkolenia. ■

Ciąg dalszy desowietyzacji Litwy – odpowiedzią na rosnący rosyjski imperializm

Konserwatyści proponują zakazać wwożenia dzieł i przedmiotów propagujących autorytarne i totalitarne reżimy. Analityk Matas Baltrukevičius popiera inicjatywę i sądzi, że teraźniejsza desowietyzacja jest odpowiedzią na rosnący rosyjski imperializm.

Antoni Radczenko

Litewska Straż Graniczna na początku bieżącego roku na przejściu w Miednikach nie zezwoliła na wjazd do Litwy obywatela Białorusi, u którego przy lusterku w samochodzie była przyczepiona tzw. wstążka św. Jerzego. Wstążka, która w 2014 r. stała się symbolem aneksji Krymu oraz prorosyjskich separatystów na Donbasie, jest zaliczana do sowieckich symboli, których publiczna demonstracja na terytorium Litwy jest zabroniona. Takich przypadków jest znacznie więcej.

NIEWYSTARCZAJĄCE PRAWO

Kodeks postępowania administracyjnego za: „Rozpowszechnianie, używanie podczas zgromadzeń, w miejscach publicznych lub inne publiczne demonstrowanie flag czy herbu III Rzeszy Niemieckiej, ZSRR lub Litewskiej SRR, flag, znaków czy mundurów, których elementem składowym jest flaga lub herb III Rzeszy, ZSRR bądź Litewskiej SRR, (...) a także symboli reżimów totalitarnych lub autorytarnych, które były lub są wykorzystywane do propagowania prowadzonej bądź dokonanej przez te reżimy agresji militarnej, zbrodni przeciwko ludzkości czy zbrodni wojennych” przewiduje karę pieniężną od 300 do 700 euro dla osób fizycznych oraz od 600 do 1 000 euro dla osób prawnych.

Zdaniem posłów Związku Ojczyzny-Litewskich Chrześcijańskich Demokratów, Giedrė Balčytė i Vytautas Juozapaitis, obecne prawo jest niewystarczające, dlatego zarejestrowali poprawki do kodeksu. Projekt przewiduje zakaz wwożenia przedmiotów, dzieł i publikacji, które świadomie fałszują uznane

Jednym z inicjatorów poprawek do kodeksu jest poseł Vytautas Juozapaitis
Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

Litwa przywróciła niepodległość 11 marca 1990 r. Desowietyzacja przestrzeni publicznej trwa praktycznie od początku niepodległości. Proces ten przyspieszył po rozpoczęciu pełnowymiarowej wojny Rosji z Ukrainą w 2022 r.

na arenie międzynarodowej fakty historyczne, usprawiedliwiają lub negują zbrodnie tych reżimów, a także dążą do legitymizowania naruszeń prawa międzynarodowego, w tym agresji czy nielegalnej aneksji terytoriów. „W obliczu kontynuowanej agresywnej polityki Rosji, która przejawia się nie tylko w twardych, ale i miękkich środkach – obejmujących kulturę, naukę i media – ograniczenie rozpowszechniania na Litwie symboli czy publikacji propagujących reżimy autorytarne bądź totalitarne

stanowi interes bezpieczeństwa narodowego” – czytamy w uzasadnieniu nowelizacji.

DOBRA INICJATYWA

Analityk powiązany z Wileńskim Instytutem Analizy Politycznej, Matas Baltrukevičius, popiera pomysł konserwatystów.

– Sądzę, że inicjatywa jest dobra. Bardzo ważne, aby sam akt prawny był poprawnie napisany. Nie da się ukryć, że na Litwie zdarza się tak, że intencja jest bardzo dobra, ale realizacja niekoniecznie. Często pomija się ważne szczegóły – zaznacza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

Baltrukevičius nie sądzi, że obecnie Litwa zmagą się z zalewem wwożonych treści promujących systemy totalitarne. Tym niemniej, taka inicjatywa jest odpowiedzią na wyzwania geopolityczne, regionalne oraz światowe.

12.>>

Zdaniem autorów projektu obecne przepisy dotyczą symboli już znajdujących się na terytorium państwa. Nic nie mówią o zakazie wwozu i przewożenia przez terytorium kraju takich symboli. „Departament Cel nie dysponuje instrumentami prawnymi, które pozwalałyby zatrzymywać symbole, publikacje czy innego rodzaju prasę propagującą reżimy autorytarne i totalitarne” – podkreślają politycy.

Projekt przewiduje również wyższe kary. Przykładowo, osoby prawne byłyby ukarane karą pieniężną w wysokości 400–800 euro, w przypadku recydywy 500–900 euro. Dla osób prawnych kara wynosiłaby odpowiednio 900–1400 euro oraz 1000–1500. Kara nie będzie dotyczyła wszystkich wwożonych symboli.

„Zakaz nie będzie obowiązywał w sytuacjach, gdy przedmioty są przywożone w celach legalnych, zgodnych z interesem społecznym – do działalności naukowej, edukacyjnej, artystycznej, archiwalnej, muzealnej, kolekcjonerskiej czy dziennikarskiej. Dzięki temu zagwarantowane zostanie, że regulacja prawna nie ograniczy badań, działalności kulturalnej ani wolności informowania społeczeństwa” – podkreślają inicjatorzy.

ODPOWIEDŹ NA POLITYKĘ ROSJI

Litwa przywróciła niepodległość 11 marca 1990 r. Desowietyzacja przestrzeni publicznej trwa praktycznie od początku niepodległości. Proces ten przyspieszył po rozpoczęciu pełnowymiarowej wojny Rosji z Ukrainą w 2022 r.

– Desowietyzacja przyspieszyła od momentu, kiedy polityka Rosji stała się bardziej agresywna. Jest podyktowana czasem teraźniejszym. Polityka zagraniczna Borysa Jelcyna była inna niż obecna. To jest chyba naturalny proces. Kiedy Rosja staje się coraz bardziej agresywnym krajem i w samej Rosji coraz częściej powraca się do sowieckich narracji, to u nas pojawia się odpowiednia motywacja do prowadzenia mądrej polityki historycznej. Polityki, która wzmacnia naszą odporność – podkreśla Matas Baltrukevičius.

Na ostatnim posiedzeniu Sejmu poprzedniej kadencji, w listopadzie 2024 r., posłowie odrzucili propozycję zgłoszoną przez konserwatystę Audroniusa Ažubalisa o uznaniu Komunistycznej Partii Litewskiej SSR za organizację przestępczą. ■

MRF MEDIJU
REMIMO
FONDAS

Nowelizacja przewiduje zakaz wwożenia dzieł i przedmiotów propagujących autorytarne i totalitarne reżimy Fot. Andrius Ufartas, ELTA

Związek zawodowy przeciwko zdalnym lekcjom

Litewski Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Nauki ostro krytykuje plan rządu dotyczący organizacji zdalnych lekcji w placówkach z brakami kadrowymi. Wezwanie do rezygnacji z tego rozwiązania trafiło już do Sejmu. Litewski Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Nauki (LSMPS) sprzeciwia się zapisowi z programu nowego rządu, który zakłada możliwość organizowania zdalnego nauczania w szkołach, gdzie brakuje nauczycieli niektórych przedmiotów. Pismo z żądaniem rezygnacji z tego punktu skierowano do prezydenta Gitanasa Nausėdy, premier Ingi Ruginienė oraz posłów do Sejmu. Zgodnie z projektem rządowym, samorządy miałyby – we współpracy z Ministerstwem Oświaty, Nauki i Sportu – zapewnić zdalne lekcje prowadzone przez wykwalifikowanych nauczycieli z innych regionów.

„Proponowane rozwiązanie programuje długotrwałą degradację systemu edukacji. Próbuje się nim zamaskować istniejące problemy, a nie je rozwiązać, dlatego kategorycznie sprzeciwiamy się tej decyzji i będziemy jej przeciwstawiać się” – powiedział Egidijus Milešinas, przewodniczący LSMPS.

Według związku zawodowego, wprowadzenie nauczania zdalnego nie tylko nie rozwiąże problemu braków kadrowych, ale także pogłębi nierówności edukacyjne między uczniami z miast a tymi z terenów wiejskich.

„Światowa pandemia, która miała miejsce kilka lat temu, wyraźnie pokazała, że nauka przez ekran pogarsza wyniki w nauce. Konsekwencje nauczania zdalnego odczuwamy do dziś. Wyraźnie sygnalizują to również wyniki egzaminów z ostatnich kilku lat” – powiedział Egidijus Milešinas. „Niedobór nauczycieli nie zostanie rozwiązany przez zdalne imitacje. Nasze stanowisko jest jasne i zdecydowane – nauczyciel musi być w klasie” – dodał. Program nowego rządu został przedstawiony Sejmowi w ubiegłym tygodniu. Głosowanie nad jego zatwierdzeniem oraz zaprzysiężenie gabinetu ministrów zaplanowano na 23 września.

Opr. J.B. na podst. BNS

W sierpniu sprzedaż nieruchomości w Wilnie wzrosła dwukrotnie

W sierpniu 2025 r. w Wilnie sprzedano 507 mieszkań – to dwukrotnie więcej niż rok wcześniej w tym samym okresie.

Honorata Adamowicz

W porównaniu z lipcem tego roku sprzedaż nieruchomości wzrosła o 22 proc.

OKRES OŻYWIENIA NA RYNKU NIERUCHOMOŚCI

– W tym roku mamy do czynienia z okresem ożywienia na rynku nieruchomości. Liczba transakcji osiągnęła najwyższy poziom od 2021 r. Mieszkańcy dość długo czekali i odkładali zakup nieruchomości. Jednak w tym roku spieszą się, a główną przyczyną tego jest wciąż szybko rosnące wynagrodzenia (wzrosły o ok. 9 proc.), a także malejące stopy procentowe Europejskiego Banku Centralnego, które poprawiają dostępność zakupu nieruchomości. Oznacza to, że dzisiaj ludzie mają więcej możliwości, żeby nabyć nieruchomość. Kolejnym powodem jest to, że ceny mieszkań w ostatnich latach wzrosły w zasadzie nieznacznie, a mieszkańcy nie spodziewają się, że tendencja ta się utrzyma. Oczekują, że wzrost cen może przyspieszyć, co jeszcze bardziej zachęca ich do nieczekania i zakupu nieruchomości – tłumaczy sytuację Greta Ilektytė, ekonomistka Swedbanku, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim“.

ZMIANY W SYSTEMIE EMERYTALNYM

Ekonomistka podkreśliła, że kolejnym czynnikiem, który może potencjalnie wpłynąć na wzrost transakcji, mogą być zmiany w systemie emerytalnym, dzięki którym od przyszłego roku mieszkańcy Litwy będą mogli wypłacić część środków zgromadzonych w drugim filarze.

– Liczba transakcji jeszcze bardziej powinna wzrosnąć w przy-

Łącznie w sierpniu 2025 r. w Wilnie dostępnych było 4 721 mieszkań
Fot. Dainius Labutis, ELTA

szłym roku, kiedy część mieszkańców wypłaci swoje fundusze z drugiego filaru emerytalnego. Spodziewamy się, że pół miliarda euro z drugiego filaru emerytur zostanie przeznaczona na zakup nieruchomości. Następny rok również będzie rokiem ożywienia na rynku nieruchomości. Natomiast 2027 prawdopodobnie będzie znacznie spokojniejszym rokiem – zaznacza Greta Ilektytė.

Chociaż liczba sprzedanych mieszkań wyraźnie wzrosła, liczba nowych ofert na rynku w sierpniu spadła do 280 w lipcu było ich 322. W porównaniu z sierpniem ubiegłego roku, kiedy na rynek trafiło zaledwie 30 mieszkań, podaż wzrosła dziewięciokrotnie.

Łącznie w sierpniu 2025 r. w Wilnie dostępnych było 4 721 mieszkań, podczas gdy rok wcześniej – 4 109. Najwięcej nabywców zdecydowało się na mieszkania średniej klasy – sprzedano ich 297 w porównaniu ze 191 w lipcu. Oznacza to wzrost aż 2,5-krotny w stosunku do sierpnia ubiegłego roku.

W segmencie ekonomicznym sprzedano 198 lokali, podobnie jak w lipcu (200). W ujęciu rocznym oznacza to wzrost o 85 proc. – w sierpniu 2024 r. sprzedano 107 takich mieszkań. Natomiast sprzedaż mieszkań w segmencie prestiżowym spadła niemal o połowę: w sierpniu sprzedano 12 lokali, podczas gdy w lipcu – 23. W porównaniu rok do roku liczba transakcji w tym segmencie pozostała jednak na podobnym poziomie.

Najpopularniejszymi dzielnicami Wilna w sierpniu były Leszczyński (sprzedano 86 mieszkań), Nowe Miasto (69) i Verkiiai (51). Za nimi uplasowały się Snipiszki i Žirmunų (odpowiednio 48 i 44 mieszkania). W sierpniu liczba mieszkań na rynku wzrosła o 276 i osiągnęła łącznie 5 190. W porównaniu z lipcem odnotowano spadek o 5,8 proc., było wtedy 5 510 mieszkań.

Średnia cena metra kwadratowego mieszkania w sierpniu w Wilnie wyniosła 3 942 euro (w lipcu było to 3 904 euro). ■

Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego

zaprasza na

KONCERT

„MŁODZI - POLSCY pomimo granic”

pod patronatem Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej Małgorzaty Kidawy-Błońskiej

Wystąpi orkiestra MŁODZI – POLSCY pod batutą Huberta Kowalskiego

DATA | 22 września 2025, godz. 18:00

MIEJSCE | Aula Spadochronowa SGH
adres: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
al. Niepodległości 162, Warszawa

R.S.V.P. do dnia 13 września 2025 r. za pośrednictwem
formularza rejestracyjnego dostępnego na stronie: www.pol.org.pl

PATRONAT

FINANSOWANIE

Zachęta dofinansowana w ramach specjalnego projektu
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej na rok 2025 r. za pośrednictwem Fundacji
„Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego

ORGANIZATOR

PATRONI MEDIALNI

PARTNERZY

W Wilnie powstanie plac Tysiąclecia – użytkownicy działek będą mogli zachować swoje ogródki

Na zaniedbanym obecnie terenie o powierzchni 1,2 ha w dzielnicy Nowy Świat (lit. Naujininkai) w Wilnie ma powstać plac Tysiąclecia. Poproszono mieszkańców o sprzątnięcie sprzętu ogrodniczego do 1 października.

NOWA INWESTYCJA MIEJSKA

Samorząd Wilna zlecił realizację projektu spółce Vilniaus vystymo kompanija, która wybrała wykonawcę – firmę UAB „Eika Construction”. Wartość robót budowlanych wynosi niemal 1,4 mln euro z VAT. Do 2027 r. na działce przy ulicach Tūkstantmečio i Dariaus ir Girėno powstanie nowoczesna przestrzeń publiczna z alejkami, punktami widokowymi, placami zabaw i „ogrodami wspólnotowymi”.

Do 2027 roku firma zrealizuje kompleksowe prace obejmujące renowację zaniedbanego terenu, obecnie porośniętego zaroślami i wykorzystywanego przez mieszkańców jako ogródki działkowe. Projekt przewiduje pozostawienie miejsca na ogrody wspólnot, promenadę, strefy relaksu, ścieżki, punkty widokowe oraz przestrzenie do aktywności fizycznej.

„Ten projekt to ważny krok w kierunku pogodzenia rozwoju miasta z poszanowaniem przyrody i potrzeb społeczności. Na tym terenie państwowym, na zboczach, od dawna ludzie zakładali ogrody. Zgodnie z tą tradycją na tym terenie planuje się utworzenie strefy, w której nadal będą rozwijane ogrody wspólnotowe. Plac 1000-lecia stanie się żywą, zachęcającą przestrzenią, w której spotyka się rytm miasta i ludzka potrzeba zatrzymania się” – powiedział mer Wilna Valdas Benkunskas.

NIE WSZYSTKO DO USUNIĘCIA

Obfite nasadzenia i chronione drzewa były jednym z wyjściowych elementów projektu. Znaczna część terenu zostanie jedynie oczyszczona, a infrastruktura – jak np. zachodnie schody – odnowiona.

Teren obecnie jest zaniedbany, ale to ma się odmienić. Fot. vilnius.lt, wizualizacja Vilniaus vystymo kompanija, fotomontaż A.K.

Przestrzeń skweru zostanie podzielona funkcjonalnie.

Górna część przeznaczona będzie na rekreację i zabawę. Pośrodku powstaną punkty widokowe i miejsca do odpoczynku. Najniżej znajdzie się strefa ogrodów wspólnot.

Przyszłe ścieżki i wejścia zostaną zaprojektowane zgodnie z istniejącymi trasami użytkowymi przez mieszkańców. Ze względu na ukształtowanie terenu nie wszystkie części będą dostępne dla osób z niepełnosprawnościami, ale główny punkt widokowy zostanie przystosowany.

„Miejsce to będzie otwarte dla podziwiania panoramy ze stromego zbocza oraz wypoczynku w otoczeniu natury. [...] Możemy zapewnić harmonijny rozwój tego skweru” – powiedział Laura Joffé, dyrektor Vilniaus vystymo kompanija.

TRZY POZIOMY FUNKCJI

Przestrzeń skweru zostanie podzielona funkcjonalnie. Górna część przeznaczona będzie na rekreację i zabawę. Pośrodku powstaną punkty widokowe i miejsca do odpoczynku. Najniżej znajdzie się strefa ogrodów wspólnot.

Mieszkańcy proszeni są o usunięcie sprzętu ogrodniczego do 1 października. Później będą mogli przechowywać narzędzia w altanie z pomieszczeniem gospodarczym. Przewidziano również hydrant do podlewania.

Pierwszy etap przebudowy obejmie usunięcie śmieci oraz likwidację nielegalnych ogrodzeń i budynków kolidujących z nową infrastrukturą. Informacje o pracach będą przekazywane mieszkańcom na spotkaniach i tablicach informacyjnych. Zakończenie inwestycji planowane jest na koniec 2027 r.

Opr. J.B. na podst. inf. vilnius.lt, Vilniaus vystymo kompanija

Kreatywno-edukacyjny obóz „Zainspirowani Polską” w Pogirach

W dniach 18–22 sierpnia w Filii Centralnej Biblioteki Samorządu Rejonu Wileńskiego w Pogirach odbył się pięciodniowy obóz kreatywno-edukacyjny dla dzieci i młodzieży pod nazwą „Zainspirowani Polską”.

Uczestnikami byli młodzi czytelnicy w wieku od 7 do 14 lat, którzy każdego dnia odkrywali nowe tajemnice kultury, tradycji i nowoczesnych technologii.

Program obozu obfitował w atrakcje: podróż po polskiej kulturze i tradycjach, poznawanie strojów ludowych, zabawek regionalnych, literatury polskiej oraz tajników te-

atru. Dzieci nie tylko słuchały wykładów i opowieści, lecz także aktywnie angażowały się w warsztaty twórcze – przygotowywały kremy naturalne, rysowały, tworzyły odbłaski, projekty herbów, lalki teatralne oraz brały udział w zajęciach aktorskich.

Wielkie wrażenie wywarła również na uczestnikach wycieczka do Litewskiego Narodowego Teatru Opery i Baletu, gdzie mogli przymierzyć prawdziwe kostiumy sceniczne i zajrzeć za kuliszy teatru. Ogromną radość sprawiło im spotkanie z nowoczesnymi technologiami – dzieci konstruowały roboty, testowały gogle wirtualnej rzeczywistości, rozmawiały o innowacjach i samodzielnie wymyślały projekty przyszłości.

Program obozu wzbogacili zaproszeni goście prowadzący zajęcia edukacyjne:

Janina Norkūnienė – etnografka, certyfikowana mistrzyni ludowa,

Irena Brazis – choreografka i instruktorka tańca ludowego, filolog, z zamiłowania etnografka oraz twórczyni rękodzieła,

Kinga Levko – pedagog teatralna, **Olga Gerasimowicz** – nauczycielka klas początkowych,

Roman Juchniewicz – dyrektor Rejonowej Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Wilnie.

Obóz zakończyła wspólna uroczystość z podziękowaniami, upominkami, pizzą i tortem – uczestnicy rozstawali się pełni wrażeń, wiedzy i inspiracji.

Projekt został przygotowany i skoordynowany przez specjalistkę czytelnictwa internetowej Filii Centralnej Biblioteki Samorządu Rejonu Wileńskiego w Pogirach Renatę Novik. Podczas obozu wspierała ją nauczycielka klas początkowych Gimnazjum w Pogirach Olga Gerasimowicz. Szczególne podziękowania należą się dyrektor Pogirskiej Szkoły Sztuk Pięknych Aleksandrze Żuk-Butkuvienė za udostępnienie sal szkolnych.

„Zadanie dofinansowane w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2025 roku”

Wielkie wrażenie wywarła również na uczestnikach wycieczka do Litewskiego Narodowego Teatru Opery i Baletu Fot. autor

ZPiT „Rudomianka” ogłasza nabór!

Lubisz śpiewać, tańczyć albo grać na instrumencie? To świetnie się składa – Zespół Pieśni i Tańca „Rudomianka” czeka właśnie na Ciebie!

SPIEW

Marzysz o tym, by Twój głos rozbrzmiewał w pięknych harmoniach chóru? Dołącz do chóru „Rudomianki”! Każdy nowy głos dodaje mu wyjątkowego blasku i sprawia, że brzmienie staje się jeszcze bogatsze i piękniejsze. Jeśli kochasz śpiewać – u nas znajdziesz swoje miejsce.

MUZYKA

Grasz na instrumencie? Mamy aż dwie kapele – młodszą i starszą – które z radością przyjmą nowych muzyków. Niezależnie od wieku i doświadczenia, każdy, kto potrafi grać, może wnieść coś wyjątkowego i stać się częścią muzycznego serca zespołu.

TANIEC

Uwielbiasz tańczyć? W „Rudomiance” działa aż pięć grup tanecznych w różnych kategoriach wiekowych. Od najmłodszych po dorosłych – każdy znajdzie tu odpowiednie miejsce, by rozwijać swoją pasję i prezentować folklor na scenie.

KIM JESTEŚMY?

Zespół Pieśni i Tańca „Rudomianka” powstał w 1989 r. i od tego czasu nieustannie rozwija się zdobywając serca publiczności, zarówno na Li-

twie, jak i poza granicami kraju. Na swoim koncie ma niezliczone występy, koncerty i podróże artystyczne. To nie tylko zespół – to prawdziwa rodzina, którą tworzy już ponad 180 osób. Członkowie „Rudomianki” nie tylko wspólnie tańczą, śpiewają i grają, ale także wspaniale się integrują – zarówno w swojej grupie, jak i podczas spotkań z innymi zespołami z całego świata.

DOŁĄCZ DO NASZEJ RODZINY

Jeśli zdecydujesz się do nas dołączyć, staniesz się częścią czegoś wyjątkowego – wielkiej, zgranej rodziny, w której każdy jest ważny. „Rudomianka” zawsze z otwartymi ramionami wita nowych członków i z radością czeka na kolejne osoby, które razem z nami będą pielęgnować tradycję i tworzyć niezapomniane wspomnienia.

Nie zwlekaj – „Rudomianka” czeka właśnie na Ciebie! ■

Centrum Kultury w Rudominie

Marzysz o tym, by Twój głos rozbrzmiewał w pięknych harmoniach chóru? Dołącz do chóru „Rudomianki”! Każdy nowy głos dodaje mu wyjątkowego blasku i sprawia, że brzmienie staje się jeszcze bogatsze i piękniejsze.

Z P I T
RUDOMIANKA
OGŁASZA
NABÓR

Do:
Kapeli
Chóru
Grup tanecznych

+37067204985
rudomianka@gmail.com

Spada temperatura, liście i... serotonina

Jesienią spada temperatura i również spadają liście. Co gorsze jednak, spada produkcja serotoniny nazywanej „hormonem szczęścia”. Są sposoby na podwyższenie poziomu serotoniny, ale niechętnie je stosujemy. Wynika to z samonapędzającego się błędnego koła.

MNIEJ ŚWIATŁA, MNIEJ NASTROJU

Zdaniem farmaceutki Tomy Gečienė jesienne miesiące to okres, w którym wiele osób zauważa obniżony nastrój, zmęczenie oraz pogorszoną odporność. Spadek serotoniny może skutkować rozdrażnieniem i większym napięciem emocjonalnym.

„Zmiany pór roku mogą mieć naprawdę duży wpływ na nasz układ nerwowy. Wraz z wydłużaniem się ciemnej pory dnia zmniejsza się ilość światła słonecznego, co ma bezpośredni wpływ na produkcję melatoniny i serotoniny w mózgu. Substancje te są ważne dla regulacji nastroju i utrzymania poziomu energii, dlatego może nasilać się niepokój, zmęczenie, a także pogarszać się jakość snu” — mówi Toma Gečienė, farmaceutka Eurovaistinė.

NIE MAM SIŁY, WIĘC...

Farmaceutka wskazuje kilka typowych jesiennych błędów, które mogą dodatkowo obciążać układ nerwowy.

„Jesienią, kiedy czujemy się zmęczeni lub doświadczamy większego stresu, łatwiej nam powrócić do niekorzystnych codziennych nawyków, które w dłuższej perspektywie jeszcze bardziej szkodzą naszemu stanowi psychicznemu i fizycznemu. Jednym z najczęstszych błędów jest zmniejszona aktywność fizyczna. Kiedy jesteśmy zmęczeni, wydaje się, że nie mamy siły na uprawianie sportu. Należy jednak pamiętać, że aktywność fizyczna jest niezwykle ważna dla naszego układu nerwowego — pomaga regulować hormony stresu, stymuluje produkcję endorfin i poprawia nastrój” — uważa farmaceutka.

Farmaceutka Toma Gečienė z sieci aptek Eurovaistinė wyjaśnia, jak jesień wpływa na układ nerwowy i jak wspierać zdrowie psychiczne w tym okresie. Fot. zenpr.lt

„Najważniejsze — nie przestać się ruszać. Regularne uprawianie sportu lub nawet zwykły spacer na świeżym powietrzu pomaga obniżyć poziom hormonów stresu, takich jak kortyzol. Jednocześnie wzrasta produkcja endorfin i dopaminy, które poprawiają nastrój, a aktywność fizyczna poprawia krążenie krwi, dostarcza tlen do mózgu i pomaga utrzymać dobry rytm snu” — mówi farmaceutka.

CEPELINY ZE ŚMIETANĄ — A GDZIE WARZYWA?

Według farmaceutki jesienią ludzie mogą mieć większą ochotę na tłuste, kaloryczne potrawy, w których często brakuje świeżych owoców i warzyw.

„Taka dieta może z czasem prowadzić do niedoboru magnezu i witamin z grupy B. Substancje te są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania układu nerwowego. Magnez może pomóc w regulacji przekazywania impulsów nerwowych, a witaminy B6 i B12 — zapewnić prawidłowe funkcyjono-

wanie komórek nerwowych” — wyjaśnia farmaceutka Toma Gečienė.

„Jesienią warto spożywać więcej warzyw, owoców, orzechów, nasion i produktów pełnoziarnistych — mogą one w naturalny sposób dostarczyć organizmowi energii i substancji niezbędnych dla układu nerwowego” — radzi specjalistka.

RUCH TO ZDROWIE, ALE SEN RÓWNIEŻ

Brak odpoczynku to kolejny czynnik pogarszający samopoczucie.

„Po letnich wakacjach ludzie często pogrążają się w intensywnym rytmie pracy, zaniedbując dobry sen, odpoczynek i ulubione zajęcia. Taka rutyna w dłuższej perspektywie prowadzi do przemęczenia, stresu, a nawet wypalenia” — podkreśla Toma Gečienė.

Jesienią zalecane jest również wykonanie podstawowych badań diagnostycznych, które pozwolą wcześniej wykryć ewentualne niedobory.

Opr. J. B. na podst. inf. zenpr.lt

Instytut Polski w Bukareszcie: Przybliżamy Polskę poza jej granicami

O działalności Instytutu Polskiego w Bukareszcie oraz o kulturze polskiej w Rumunii i Mołdawii rozmawiamy z dyrektorką — Natalią Mosor.

Leszek Wątróbski: Instytut Polski w Bukareszcie promuje polską kulturę i sztukę, historię, naukę, edukację oraz osiągnięcia polskich organizacji pozarządowych innym narodom...

Natalia Mosor: Wspieramy wszelką współpracę między Polską a innymi krajami. Podobnie jak pozostałe Instytuty Polskie na świecie jesteśmy częścią Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej. Na co dzień zajmujemy się dyplomacją publiczną i kulturalną, współpracujemy z artystami, ekspertami, mediami i środowiskami opiniotwórczymi.

Czym się różni Wasz Instytut od innych?

Instytut Polski w Bukareszcie dzieli z innymi instytutami na świecie ogólną misję, którą jest nawiązywanie szczególnych i bliskich relacji głównie z obywatelami krajów, w których pracujemy. Ale ma też swoje specyficzne cechy. Jedną z nich jest fakt, że Instytut Polski w Bukareszcie działa na terenie dwóch krajów — Rumunii i Republiki Mołdawii, co zdecydowanie poszerza pole naszej działalności. To sprawia, że nasza oferta jest bogatsza, bo w naszym przypadku jest ona podwójna. To, że działamy w dwu krajach, przekłada się również na to, że możemy komunikować nasz program i prowadzić dialog — i w Rumunii, i Republice Mołdawii w języku rumuńskim.

W Państwa działalności ważna jest nauka języka polskiego.

Instytut Polski w Bukareszcie, we współpracy z lektorami języka polskiego, którzy działają w ramach NAWY (Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej) na uniwersytetach Rumunii i Mołdawii, prowadzi kursy języka polskiego on-line. Ta formuła nauki została na nas niejako wymuszona od czasów pandemicznych i nadal ją kontynuujemy. Taka forma nauczania sprawdziła się. Wiemy bowiem, że chcących poznać język

Natalia Mosor, dyrektor Instytutu Polskiego w Bukareszcie

Fot. archiwum Natalia Mosor

polski znajdujemy nie tylko w Bukareszcie czy Kiszyniowie, ale także w innych miastach, a czasem nawet w Polsce.

Jednym z Państwa najważniejszych polskich partnerów jest Instytut Adama Mickiewicza w Warszawie.

Naszą współpracę z Instytutem Adama Mickiewicza w Warszawie w ostatnich latach należy umieścić na szerszym tle pracy Instytutu Polskiego w Bukareszcie. Mianowicie od czerwca 2024 r. do końca listopada 2025 r. trwa Sezon Kulturalny Polska-Rumunia.

21.>>

Wystawa fotograficzno-historyczna, której koncepcję opracował prof. Henryk Walczak z Uniwersytetu Szczecińskiego, zatytułowana „Rumunia — Polaków azyl i tranzyt do walki o wolność” Fot. Leszek Wątróbski

20.>>

Polacy i Rumuni mają niezwykłą okazję do kulturalnego poznawania się nawzajem. Polscy artyści prezentują się na najważniejszych festiwalach, scenach i wernisażach w Rumunii, a rumuńscy artyści — w Polsce. Hasło Sezonu Kulturalnego Polska-Rumunia brzmi: „Mamy wspólny język”. Ten bogaty i ciekawy program przygotował Instytut Adama Mickiewicza wspólnie z Instytutem Polskim w Bukareszcie.

Zaproponowaliśmy we wspólnie przygotowywanym programie szereg wydarzeń, z różnych dziedzin kultury, które mają zbliżyć nas i wzmocnić dialog pomiędzy Polską i Rumunią. Równocześnie w Polsce trwa Sezon Kulturalny Rumunia-Polska, przygotowany przez Rumuński Instytut Kultury w Warszawie. W działania nasze wpisuje się również współpraca z innymi polskimi instytucjami — np. muzealniczymi w poszczególnych miastach. Zależało nam bardzo, aby ten program realizowany był nie tylko w Bukareszcie, ale także poza stolicą. I tak np. w tym roku cieszyliśmy się wzmocnioną obecnością polską na międzynarodowym festiwalu filmowym Transilvania w Kluż-Napoce czy na licznych rumuńskich festiwalach jazzowych. Nawiązana została również współpraca między polskimi a rumuńskimi artystami, np. w dziedzinie sztuk performatywnych powstał spektakl pt. „Toaca”. To unikalne przedsięwzięcie — troje rumuńskich choreografów: Mădălina Dana, Andrea Gavrilu i Ștefan Lupu we współpracy z zespołem Polskiego Teatru Tańca w spektaklu odwołującym się do urozmaiconego kolorytu rumuńskiej kultury.

Ważne miejsce w Państwa działalności zajmuje również współpraca z rumuńską Polonią.

Współpraca Instytutu Polskiego ze Związkiem Polaków w Rumunii, który jest organizacją niezwykle prężną i aktywną, polega na partnerstwie. Cieszymy się równie z niezwykłej otwartości związku, z którym współpracujemy już od wielu lat. Nasza współpraca obejmuje te obszary, które pozwalają nam wspólnie, z tym polskim głosem w Rumunii, współbrzmieć i prowadzić wspólnie dialog ze środowiskami rumuńskimi i rumuńskojęzycznymi. Spotykamy się

Od wielu już lat Instytut Polski w Bukareszcie wspiera oraz zapewnia dobry przebieg sympozjum naukowego odbywającego się co roku w Suczawie, na które zapraszani są polscy i rumuńscy naukowcy **Fot. Leszek Wątróbski**

ze związkiem w tym punkcie, który łączy go również ze środowiskami rumuńskimi. Od wielu już lat Instytut Polski w Bukareszcie wspiera oraz zapewnia dobry przebieg sympozjum naukowego, które co roku odbywa się w Suczawie, na które zaproszeni są polscy i rumuńscy naukowcy pasjonujący się relacjami polsko-rumuńskimi. Bardzo zależy nam, aby również rumuńskie środowisko wspólnie z Polakami na Bukowinie mogło poznać polską kulturę. Dlatego bardzo często Dniom Kultury Polskiej towarzyszą przygotowane przez Instytut Polski w Bukareszcie wystawy. W tym roku np. była to wystawa fotograficzno-historyczna, której koncepcję opracował

prof. Henryk Walczak z Uniwersytetu Szczecińskiego. Nosiła tytuł: „Rumunia — Polaków azyl i tranzyt do walki o wolność”. Zazwyczaj są to wystawy związane w jakiś sposób właśnie z relacjami polsko-rumuńskimi.

Drugą wystawą, która jest prezentowana w tym roku, to wystawa pt. „Były trzy siostry, które miały tylko dwie koszule”. Jest to wystawa fotografii reportażowej autorstwa pani Justyny Mielnikiewicz, która przyjechała na Bukowinę po to, aby fotografować ludzi, ich życie codzienne, ich relacje czy czasem drobne wyrażające się w gestach świadectwo relacji, kontaktu czy dialogu pomiędzy polską i rumuńską kulturą.

22.>>

Emilia Śniegoska, reżyserka filmu „Kumotry”, na spotkaniu z uczestnikami sympozjum opowiada o swoim filmie **Fot. Leszek Wątróbski**

21.>>

W tym roku mieli również szczęście zobaczyć fantastyczny, naszym zdaniem, film „Kumotry” w reżyserii pani Emilii Śniegowskiej, która również przez kilka lat przygotowała i kręciła go na Bukowinie. Jest to bardzo piękna i uniwersalna historia o przyjaźni dwóch kobiet, Hanka i Bronki, sąsiadek i przyjaciółek w polskiej wiosce Plesza, w rumuńskiej Bukowinie, które wspierają się i którym ta przyjaźń oświetla i modeluje świat i życie codzienne.

Instytut Polski w Bukareszcie we współpracy ze ZPwR w najbliższych dniach rozpocznie tygodniowy obóz tłumaczeniowy dla studentów języka polskiego, którzy będą uczyć się tłumaczyć na różne sposoby, pisemnie i ustnie. Zaprosiliśmy wykładowców i specjalistów w tej dziedzinie z Rumunii i Polski. Dzięki wsparciu ZPwR będą mogli przebywać na Bukowinie i poznawać tam, również na miejscu, polską kulturę i doświadczać niezwykłej polskiej gościnności.

Jakie inne ważne jeszcze wydarzenia planuje w tym roku Instytut Polski w Bukareszcie?

Ważnym wydarzeniem na tegorocznej mapie będzie m.in. koncert w Bukareszcie znanego polskiego pianisty Szymona Nehrunga, zwycięzcy wielu konkursów pianistycznych. Zapraszamy na początku listopada 2025 r. do koncertowej Sali Radio w centrum Bukaresztu, słynącej z imponującej akustyki. Koncert ten wpisuje się w program Sezonu Kulturalnego Polska-Rumunia 2024-2025.

Instytut Polski w Bukareszcie stara się być aktywny także w Republice Mołdawii.

Zaprezentowaliśmy w tym roku tamtejszej publiczności, we współpracy z Instytutem Adama Mickiewicza, kilka wydarzeń w ramach programu kulturalnego polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Były to m.in.: w Sali Organowej w Kiszyniowie — koncert muzyki Mieczysława Wajnbęrga, kompozytora i pianisty. Jako solistka wystąpiła skrzypaczka Maria Sławek z tamtejszą orkiestrą kameralną. Dodam, że Mieczysław Wajnbęrg związany był rodzinnie z Kiszyniowem, skąd pochodzili jego rodzice. Był to taki rodzaj powrotu do domu, a jedno-

Mołdawia, Bielce, mural z okazji Prezydencji Polski w Radzie UE, namalowany na ścianie hotelu „Bielce”, będący ilustracją do jednej z książek polskiej ilustratorki Katarzyny Walentynowicz, na którym pojawia się m.in. wielki tygrys Fot. FB IP w Bukareszcie

ześnie nowa interpretacja charyzmatycznej skrzypaczki. W Bielcach natomiast, również w ramach programu kulturalnego polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, powstał piękny mural. Namalowany został na ścianie hotelu „Bielce” i jest ilustracją do jednej z książek polskiej ilustratorki Katarzyny Walentynowicz, na którym pojawia się m.in. wielki tygrys. Instytut Polski w Bukareszcie od wielu zresztą lat tworzy murale w Mołdawii. Zaczynaliśmy w Kiszyniowie, gdzie jest już ich kilka. Większość z nich znajduje się w dzielnicy Botanica. W tym mój ulubiony — z jeleniem.

Kolejny mural znajdujący się w Nisporeni, niewielkim mieście położonym ok. 70 km na zachód od Kiszyniowa, namalowali polscy artyści Anna Taut i Wojciech Woźniak. Projekt powstał na murze miejscowego stadionu sportowego i nawiązuje do lokalnych tradycji i historii, łącząc je z wątkami polskimi. Ważne jest dla nas, by te murale kojarzyły się z Polską i zostawiały na trwałe polski ślad. I tak w Nisporeni Polskę symbolizują białoczerwone bociany, mural w Straseni przedstawia dwie kobiety — Polkę i Mołdaviankę. W Bukareszcie na ścianie jednego z budynków powstała łódka

przyjaźni polsko-rumuńskiej, na innej — bardzo mocny podwójny mural, łączący wydarzenia w Gdańsku 1980 r. i rumuńską rewolucję w roku 1989.

Jesienią br., pod koniec września, zapraszamy na Międzynarodowy Festiwal Literatury i Przekładu FILIT w Kiszyniowie, w ramach którego będzie można spotkać się z polskimi gośćmi. Zapraszamy również na pokazowe lekcje języka polskiego, które odbędą się w stolicy Mołdawii w ramach obchodów Europejskiego Dnia Języków, w księgarniach, w centrum Kiszyniowa.

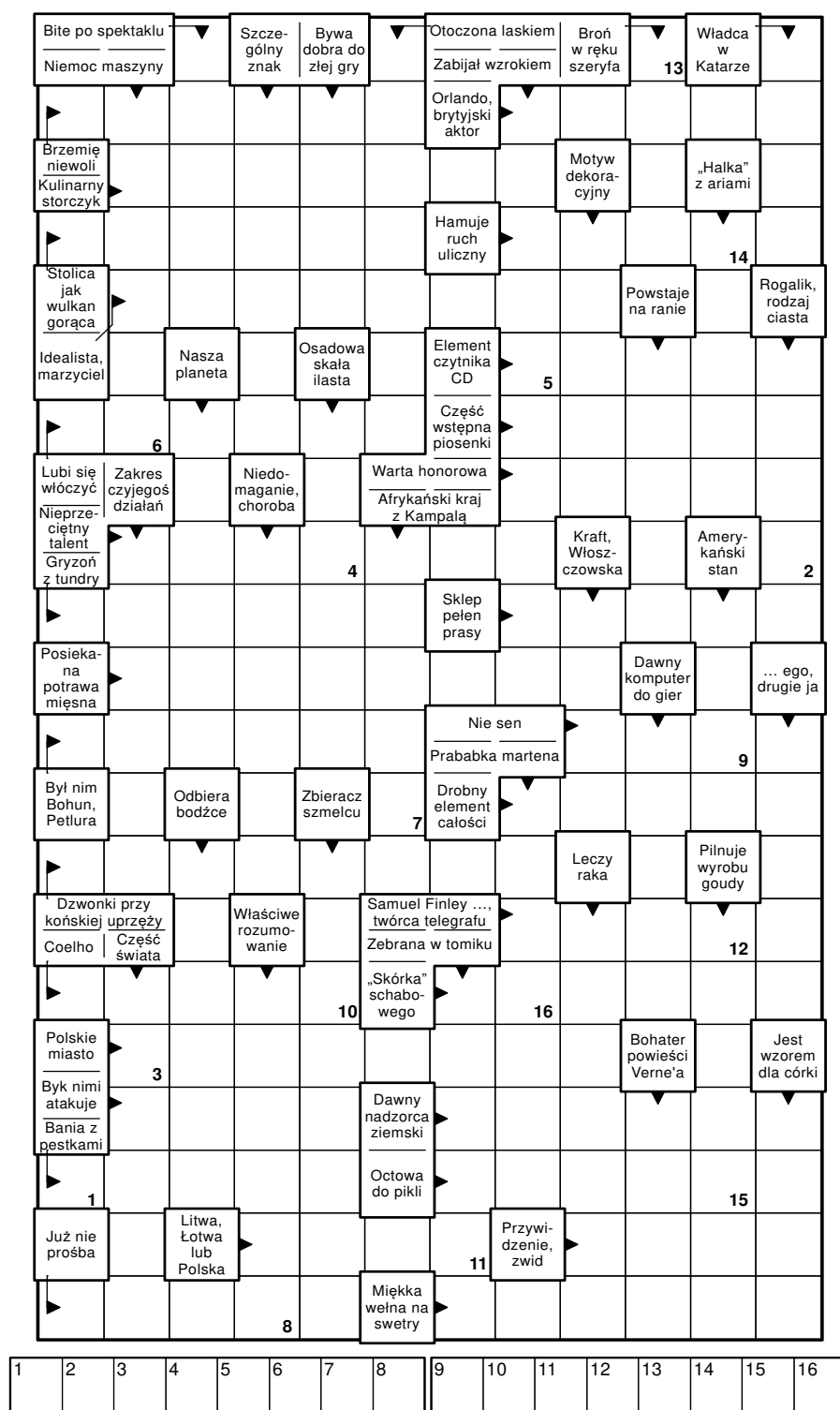
Jak i kiedy trafiła Pani do Bukaresztu?

Jestem absolwentką filologii romańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, ze specjalnością językoznawstwo. W Instytucie Polskim w Bukareszcie pracowałam pierwszy raz w latach 2007-2013, następnie — w Instytucie Polskim w Brukseli w latach 2014-2018. Po czym, w roku 2020 z ogromną przyjemnością i radością powróciłam do Rumunii i Republiki Mołdawii, gdzie sprawuję funkcję dyrektora Instytutu Polskiego już od pięciu lat.

Dziękuję za rozmowę. Życzę dalszych sukcesów w zbliżaniu Polski i Rumunii.

Rozmawiał Leszek Wątróbski

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 16-17 WRZEŚNIA

Pozio: KOMPAS - ŁANIA - KOSMITA - ANION - MAKAK - FIASKO - ŚMIAŁEK - ZAMOŚĆ - DIANA - ANTYK - GOLKIPER - PIANA - ERATO - RENKLODA - MARIAN - DECH - IKSELKA - GARNEK - OKTAN - TOWOT - JOANNA - KABALARZ - ORLIK - SZAFOT - BALI - LINA - SYNOD - EMINEM - KASK - ANKA

Pionowo: KOKAINA - OPRAWA - OKRZYK - MONA - MOLIER - RYWAL - PSISKO - KANION - OBIBOK - AMOK - ŚLINKA - ESTAKADA - SINOŚĆ - PALNIK - JASIEK - BŁAM - IDARED - SOLORZ - ALAIN - RADEK - AZALIA - WNYK - ŁATKA - ELTON - FINN - ATENY - TACKA - NEONEK - PARK - KAKAO - HANKA - TAMA

Hasło: Elik sir młodości

Uśmiechnij się!

Po imprezie rodzinnej zostało mnóstwo jedzenia i sporo alkoholu. Następnego dnia żona idzie do pracy. Wraca wieczorem – niczego nie ma, tylko pijany mąż. Wściekła żona krzyczy:

– Gdzie alkohol? Gdzie sałatki i
całe jedzenie?

– A ty co myślałaś, że wyszłaś i życie się po tym zatrzymało?

Nauczyciel pyta Jasia:

– Jakie znasz żywioły?

– *Ogień, woda i piwo.*

– Piwo? Jasiu co ty wygadujesz?!

– No tak. Zawsze, gdy tata wraca do domu pijany to mama mówi: „Ojciec znowu w swoim żywiole”.

Przychodzi facet do sklepu z puzzlami i mówi:

– Proszę puzzle z wieloma częściami.
Sprzedawczyni daje 100 puzzli.

– Niech pani sobie nie żartuje, jestem
zawodowcem.

Daje mu 500 puzzli.

– Takie to układam w 10 minut.

Daje mu 1000 puzzli.

– Takie moje dzieci układają
w 30 minut.

– No niech pan idzie na drugą stronę ulicy, tam jest piekarnia, kup sobie tam bułkę tartą i złóż rogalą.

Stara góralka ogląda transmisję biegu maratońskiego.

Kręci jednak głową i pyta wnuczka:

— Po co oni tak biegną?

– Pirsy dostanie złoty medal babciu.

– To po co biegnie reszta?

Mama mówi do Jasia, żeby od razu po szkole przyszedł do domu.

Jaś idzie zadowolony do szkoły.

Jest lekcja religii.

Książdz się pyta dzieci kto chce
iść do nieba.

Wszyscy się zgłosili oprócz Jasia.

Ksiądz się pyta Jasia:

– *Dlaczego nie chcesz iść do nieba?*

– Ponieważ mama zaraz po szkole
kazała mi wrócić do domu.

Gazdowska rozmowa.

– Staszek, czy twój konicek kurzy fajkę?

—*Nie.*

– No, to ci się szopa pali.

Spektakl

Mata Oj-czy-żna

29 września o 10:00 godz.

SPEKTAKL PRZEZNACZONY DLA DZIECI W WIEKU 4-10 LAT

CZAS TRWANIA SPEKTAKLU: OK. 45 MIN.

WSTĘP WOLNY. OBOWIAZUJE REJESTRACJA

SPEKTAKL W JĘZYKU POLSKIM

REŻYSERIA, SCENARIUSZ:

MAGDALENA OLSZEWSKA

SCENOGRAFIA, PROJEKT I WYKONANIE

LALEK: KAROLINA GÓRSKA

MUZYKA: KRZYSZTOF WOJCIECHOWSKI

SCENY LALKOWE, OBSADA:

HANNA ŁUBIŃSKA, GRZEGORZ MILLER

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Drogo kupujemy las, ziemię. Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie.

Tel. +370 606 01 125

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. www.gravitas.lt Tel. +370 670 06 868.

Pokrycie dachowe, naprawa. Wilno i rejon wileński.
www.vilnius-stogai.lt
Tel. +370 64471112

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy. Tel. +370 686 866 68

PRACA

Potrzebny kierowca do pracy w Niemczech z kat. B i C. Wynagrodzenie 2000-2500 euro. E-mail:
info.elotera@gmail.com,
tel. +370 676 80 919

UAB „TERMOLIUKSAS“
zatrudni księgową
Wynagrodzenie umowne

Miejsce pracy:
Wilno, ul. Ozo 20-12
Tel.: **+370 68517721**
e-mail.:

info@termoliuksas.lt

19, 20, 21 września
ZAPRASZAMY
NA TRADYCYJNĄ
JESIENNĄ
WYSTAWĘ-KIERMASZ
„Lietuvos žiedai“
w OGRODZIE
BOTANICZNYM
Uniwersytetu
Wileńskiego Vilnius,
ul Kairėnų 43
Tel. 8 689 17 442

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!

+370 659 99929

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
 - komputery • monitory
 - kamery wideo
 - wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
 - radiotelefony
 - mikrofalówki, odkurzacze.
- Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

KAWIARNIA

- Smaczne pierogi z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo
w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

Plon' 25

Lietuvos lenkų sąjungos
Trakų rajono skyrius
maloniai kviečia

i tradicinę derliaus šventę „PLON 2025“
kuri vyks š.m. rugsėjo 21 d. Rūdiškėse

Programoje:
13:00 val. – Šv. Mišios (lenkų kalba)
Rūdiškių Švč. Jėzaus Širdies bažnyčioje
(Bažnyčios g.1)
14:00 val. – derliaus paroda, lenkų sąjungos ratelių,
ūkininkų mugė, koncertinė programa aikštėje
priė Rūdiškių Švč. Jėzaus Širdies bažnyčios
(Bažnyčios g.1)

Dalyvauja: Trakų rajono meno mėgėjų kolektyvai
bei kvietiniai kolektyvai.

Trocki Oddział Rejonowy
Związku Polaków na Litwie
serdecznie zaprasza

na tradycyjną imprezę dożynkową „PLON 2025“
21 września 2025 r. w Rudziszkach

W programie:
13:00 - Msza św. (w języku polskim)
w kościele pw. Najświętszego
Serca Pana Jezusa (ul. Bažnyčios 1)
14:00 - prezentacje zespołów artystycznych,
stoiska kół ZPL, wystawy darów jesieni,
kiermasz dożynkowy,
koncert na placu przy kościele
pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa (ul. Bažnyčios 1)

Wystąpią: zespoły rejonu trockiego oraz goście.

6.45 Studio Wilno
7.05 „Rodzina Treflików” film anim.
7.15 Alchemik
7.30 Pożyteczni.pl
7.55 „Smaki świata”
8.20 W Polskę jedziemy Modlin
8.45 Rozmowy (nie)wygodne
9.15 Strona po stronie
9.30 Jesteśmy stąd
9.35 Sensacje XX wieku
10.25 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.15 Alchemik
11.45 Reportaże TVP Wilno
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 Info Wilno
13.05 Res Poloniae O Polsce z oddali – Jan Stangryciuk
13.30 Polacy to wiedzą!
13.55 To jest gra – wakacyjnie
14.25 Eugeniusz Kwiatkowski. Mąż stanu
15.15 Notacje
15.25 Astronarium
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Rodzina Treflików” film anim.
17.15 Raport naukowy
17.45 S. „Przedwiośnie”
18.35 Ex Libris
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Z pamięci
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 Urodzeni artyści Marta Fiedler i Paweł Koncewoj
22.15 W Polskę jedziemy
22.40 Res Poloniae O Polsce z oddali – Jan Stangryciuk
23.10 S. „Trzeci oficer”
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40
 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 LRT słucha
20.00 Ośmiornica
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Stonkus bezpośrednio”
22.30 S. „Zespół helsiński”
23.25 S. „Dzielnica dużego miasta”
00.15 Euromaxx

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Książniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo

18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Za czy przeciw?
21.00 „Niebezpieczne związki”
21.30 Wiadomości
22.30 „Wdowy” thriller
01.00 S. „Wydział osób zaginionych”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Litwa mówi
7.00 Bestialskie historie
8.00 Jesteśmy Ukraińcami
8.30 Myśli na święta
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Euromaxx
12.00 S. dok. „Skala ludzka”
13.00 Mistrzostwa Świata w Lekkoatletyce
16.30 „Babcu, naucz mnie”
17.00 Notatki przyrodnika
17.30 Legendy
18.30 S. „Raj dla kobiet”
19.15 Euromaxx
19.30 „Redde, quod debes. Walka o niepodległość”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Dahomej” film dok.
22.45 S. dok. „Kobiety nauki”
23.00 „100 lat. Program o długowieczności”
23.30 Gospodarstwa domowe ożywają
00.00 S. „Obietnica”

6.00 „Świat według kobiet”
7.00 „Solarium”
8.30 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Droga do domu”
13.00 S. „Tylko my dwoje”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”

15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gliny”
21.00 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”
21.30 TV3 wiadomości
22.30 „Oddział zabójców” film fab.
00.15 S. „Dzień szakala”

6.10 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.00 Wojny kupujących
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Porwany” thriller
22.45 „To nie jest kraj dla starych ludzi” thriller
01.10 S. „FBI”

5.00 „Nowy dzień”
6.00 S. „Stary”
7.30 Udomowienie najnowszych technologii
8.00 S. „Scho-dy do nieba”
9.00 S. „Detektyw prowincjonalny”
10.00 S. „Mosty naszego życia”
11.00 S. „Stary”
12.30 Sprawa gustu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 Godzina TV wolność
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Detektyw prowincjonalny”
18.00 Reporter

18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Scho-dy do nieba”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 Godzina TV Wolność

6.15 S. „Chicago Fire”
7.55 S. „Cobra 11”
9.00 „Zwiadowca przeszłości”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Seszele”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 S. „Komisarz Alex”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 „Główna wskazówka”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 Mecz kwalifikacyjny Eurołigi kobiet.
21.00 „Człowiek Tai Chi” dramat
23.00 S. „Yellowstone”
00.00 „Główna wskazówka”

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Detektyw Rizzoli”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję

w czyjejs miłości"

17.00 S. „Niewidoma"

18.00 S. „Detektyw Rizzoli"

19.00 S. „Kryminalne umysły"

20.00 S. „Prawo i porządek"

21.00 S. „Grace IV. Czas Umarłaka"

22.45 S. „Straż Pożarna Chicago"

23.40 S. „Nie zabijaj"

07.10 S. „Akacyjowa 38"

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"

08.30 „Song of Songs"

09.00 Serwis Info

09.20 S. „Za-raz wracam"

10.00 S. „Ranczo"

11.00 S. „Komisarz Alex"

12.00 S. „Ojciec Mateusz"

13.00 Serwis Info

13.10 Agrobiznes

13.40 Maga-

zyn Rolniczy

14.00 „Lekkoatletyka Mistrzostwa Świata"

16.35 Gra słów.

Krzyżówka

17.05 S. „Dziedzictwo"

18.00 „Teleexpress"

18.30 „Jaka to melodia?"

19.10 Klan

19.45 S. „Akacyjowa 38"

20.30 „Program informacyjny 19.30"

20.55 Pytanie dnia

21.30 S. „Za-raz wracam"

22.10 S. „Ojciec Mateusz"

23.10 Sprawa dla reportera

00.10 „Jak zarobić na Etiopii" film dok.

07.55 „Tamte lata, tamte dni"

08.35 „Podróże z historią"

09.15 „Dobry tytuł"

10.00 S. „Chłopi"

11.05 „Siekierozada" dramat

12.35 „Reżyserzy"

13.50 „Kolekcja Gruppa"

14.05 Informacje kulturalne

14.35 „Chłopiec na galopującym koniu" film obycz.

16.10 „Galimatias czyli Kogel Mogel II" komedia

18.00 S. „Chłopi"

19.05 „Wydarzenie aktualne"

19.35 Wstęp Wolny

19.55 „Portrety"

21.05 „Małżeństwo po włosku" komedia

23.00 „Obywatel Jones" dramat

01.15 S. „Profesor T"

07.15 Panorama

07.35 „Słownik polsko@polski"

08.00 „Z Andrussem po Galicji"

08.30 Pytanie

na śniadanie

12.40 Hello Polonia

13.00 Serwis Info

13.10 S. „O mnie

się nie martw"

14.55 „Studio

w kontakcie"

15.40 Nad Niemnem.

Za wschodnią granicą

16.00 Polacy Świata

16.10 Daję słowo

17.00 Słownik

polsko@polski

17.30 S. „Barwy

szczęścia"

18.00 „Teleexpress"

18.20 „Gra słów.

Krzyżówka"

18.50 „Te-

leexpress Extra"

19.15 „Makłowicz

w podróży"

19.45 „Panorama"

20.10 Polskie

szlaki Północy

20.30 „Program

informacyjny 19.30"

20.55 Pytanie dnia

21.25 S. „Kruk"

23.15 Polonia

24. Tygodnik

23.50 „Kabaretowe Naj"

07.45 „Był taki dzień"

07.50 „Radio Powstańcze Błyskawica"

07.55 „Wojownicy czasu"

08.25 „Fake czy historia?"

09.00 S. „Wojenne dziewczyny"

09.40 „Polacy na ratunek Żydom"

09.55 „Polacy

na morze"

10.20 „Cena Wyzwolenia" film dok.

11.05 „Encyklopedia II wojny światowej"

11.25 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu"

11.35 „Od Chłopów do Nobla"

12.25 „Polska i świat z historią w tle"

12.45 „Czas pieniądza"

13.00 „Był taki dzień"

13.03 „Ex Libris"

13.20 S. „Prze-

prowadzki"

14.15 „Niezwykłe

historie z pocztówek"

14.30 „Zapomniane

szlaki pielgrzym-

kowe Europy"

15.20 „Powstanie War-

sawskie dzień po dniu"

15.30 „Porajmos.

Zapomniany Holo-

caust" film dok.

16.15 „Polska i świat

z historią w tle"

16.30 „Szlakiem

miejsc niezwykłych"

16.35 S. „Koro-

na królów"

17.05 „Sensa-

cje XX wieku"

17.50 „Prasa donosi"

18.00 „Tajemni-

ce Archiwum"

18.15 „Historia

Polski" film dok.

19.10 „Powstanie War-

sawskie dzień po dniu"

19.20 „Flesz historii"

19.35 „Polskie 100 lat"

20.00 S. „Wojen-

ne dziewczyny"

20.45 „Tynne. Ter-

mopile Kresów"

21.20 „Żołnierze Gene-

rała Maczka" film dok.

22.10 „Wichry Ko-

łomy" dramat

00.00 „Kto zabił sekretarza generalnego ONZ?" film dok.

01:55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie

02:00 Anioł Pański

02:05 Ma się rozumieć

02:15 Rozmowy

niedokończone

03:25 Święty na

każdy dzień

03:30 Opowieści biblij-

ne historie animowane

z Nowego Testamentu

04:00 Informacje dnia

04:20 Różaniec

04:50 Myśląc Ojczyzna

05:00 Apel Jasnogórski

05:20 Informacje dnia

05:40 Polski

Punkt Widzenia

06:00 My chce-

my Boga!

07:00 Audycja Ge-

neralna Ojca Świętego

Leona XIV z Watykanu

08:00 Po stro-

nie prawdy

08:55 Kartka z

kalendarza Powsta-

nie Warszawskie

09:00 Informacje dnia

09:15 Polski

Punkt Widzenia

09:35 Słowo życia

09:40 Dzielną niewiastą

09:55 Święty na

każdy dzień

10:00 Na zdrowie

10:20 Opowieści biblij-

ne historie animowane

z Nowego Testamentu

16:15 Oświadczenie

Fundacji Lux Veritatis

w sprawie Muzeum

Pamięć i Tożsamość

11:00 Informacje dnia

11:15 Rozmowy

niedokończone

12:25 Myśląc Ojczyzna

12:35 Przyroda i ludzie

13:00 Anioł Pański

13:03 Informacje dnia

13:20 Wykłady z

kongresu: Katolicy a

tożsamość Europy

14:05 Mateczni-

ki Polskości

14:20 Przegląd

katolickiego tygo-

dnika „Niedziela"

14:30 Msza świę-

ta z Jasnej Góry

15:20 Muzyczne chwile

15:35 Naszym powo-

łaniem jest świętość

16:00 Po stro-

nie prawdy

16:50 Ma się rozumieć

17:00 Informacje dnia

17:10 Z wędką nad

wodę w Polskę i Świat

17:35 Sól ziemi

18:05 Akademia prolife

18:15 Muzyczne chwile

18:30 Odpowie-

dzialni za Kościół

18:55 Poczet Wiel-

kich Polaków

19:00 Anioł Pański

19:05 Informacje dnia

19:15 Rozmowy

niedokończone

20:25 Święty na

każdy dzień

20:30 Każdy ma-

luch to potrafi

20:45 Modlitwa

z telefonicznym

udziałem dzieci

21:00 Informacje dnia

21:20 Różaniec

21:50 Od Lutra do

Marxa Historia

Kościola

22:00 Apel Jasnogórski

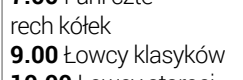
22:20 Informacje dnia

22:40 Polski

Punkt Widzenia

23:00 Głos serca

23:45 Cud prawdy

7.00 Fani czte-

rech kółek

9.00 Łowcy klasyków

10.00 Łowcy staroci

13.00 Fani czte-

rech kółek

16.00 Poszuki-

TVP
WILNO

6.30 Info Wilno
6.45 Studio Wilno
7.05 Superkrowe ABC
7.25 Rozmowy na dwie głowy
7.30 Imbir i Cytryna
7.55 Okrasa łamie przepisy
8.20 Szlakiem Kolberga
8.45 Polonia 24
9.20 Ci cholerni Polacy
9.35 Sensacja XX wieku
10.25 Gra słów
10.50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11.15 Superkrowe ABC
11.40 Rozmowy na dwie głowy
11.45 Urodzeni artyści Marta Fiedler i Paweł Koncewój
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 Info Wilno
13.05 Duchowym szlakiem
13.25 Do śmiechu!
14.10 „Bitwa Niemierńska 1920” film dok.
15.00 Całkiem niezła historia
15.10 Strona po stronie
15.25 Sonda 2
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Superkrowe ABC
17.30 S. anim. „Pamiętnik Florki”
17.45 „Na dobre i na złe”
18.30 Unia kulinarna
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Zapomniani, odzyskani
19.40 S. „Cisza nad rozlewiskiem...”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 „Wyrok na Franciszka Kłosa” film fab.
22.40 Co się dzieje w kulturze?
22.45 Duchowym szlakiem
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.55 Info Wilno

00.15 Studio Wilno
00.35 Unia kulinarna

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40
Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 1000 cudów świata
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Złoty umysł”
22.45 „Skandal” dramat
00.35 „Strażnik” thriller

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa- we kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2

21.00 „Ciche braterstwo” thriller
23.20 „Z podniesionym czołem 2” film fab.
01.15 „Sierota. Narodziny zła” film fab.

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „Stonkus bezpośrednio”
7.00 LRT słucha
7.30 „Ośmiornica”
8.00 „Nasza rosyjska ulica”
8.30 Żyć tak czysto, jak to możliwe
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Mistrzostwa Świata w Lekkoatletyce”
16.30 „Babcu, naucz mnie.”
17.00 „Notatki przyrodnika”
17.30 „Wieczór z Audriusem Giržadasem”
18.30 S. „Raj dla kobiet”
19.15 Euromaxx
19.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność doceniania pokoju”
20.00 Dzień Kultury
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Czterech małych dorosłych” dramat
23.30 S. „Zamarznie. Exodus”
00.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność doceniania pokoju”

6.00 „Wróżby Kotryny”
7.00 „Gliny”
8.30 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Tylko my dwoje”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”

16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
16.50 Koszykówka
19.00 TV3 wiadomości
19.30 „Sekretne życie zwierzątek domowych 2” film anim.
21.30 TV 3 wiadomości
22.30 „Wzgórza niewiedzionych” film fab.
00.55 „Sztuka samobrony” komedia

6.10 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.00 Wojny kupujących
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Gladiatorzy”
21.35 „Epicentrum” thriller
23.25 „Porwany” thriller

Irytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pierwszy raz
8.00 Godzina TV wolność
9.30 Życie w biznesie
10.00 Chcę pracować
10.30 Najlepsze
11.00 Wojownicy nad morzem
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Lota”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 S. „Detektyw prowincjonalny”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Scho-

dy do nieba”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Sprawa gustu
23.30 Pół godziny z Valatką
00.00 S. „Cena imperium”

6.15 S. „Chicago Fire”
7.55 S. „Cobra 11”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Seszele”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 S. „Komisarz Alex”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Główna wskazówka”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. anim. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Seszele”
20.00 „Gliny”
21.30 „Ja, ty i on” komedia
23.40 „Prawo zemsty” dramat

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Detektyw Rizzoli”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję w czyjejś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Detek-

tyw Rizzoli"
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Detektyw z Chelsea”
22.45 S. „Straż Pożarna Chicago”
23.40 S. „I Bastardi Di Pizzofalcone. Ja, dranie”

07.10 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Agape Blisko Ciebie”
09.00 Serwis Info
09.20 Okrasa łamie przepisy
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Magazyn Rolniczy
14.00 „Lekkoatletyka Mistrzostwa Świata”
16.35 Gra słów. Krzyżówka
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 Teleexpress
18.30 Jaka to melodia?
19.10 Klan
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.30 S. „Za-raz wracam”
22.10 S. „Komisarz Alex”
23.10 Sekielski wieczorową porą
00.15 „Wielki Szu” film sensac.

07.55 „Tamte lata, tamte dni”
08.35 „Podróż z historią”
09.20 „Wstęp Wolny”
09.45 „Którędy po sztukę”
10.00 S. „Przez

Atlantyk”
11.05 20 x 20 lat TVP Kultura
11.30 Program studyjny
11.50 Koncert
13.00 Portrety
14.25 „Cyd” film fab.
17.35 „Godzina szczyrości”
17.40 Koncert
19.35 Kolekcja
20.00 Legendy opery
21.00 „Dom dusz” dramat
23.30 Którędy po sztukę
23.55 „Małżeństwo po włosku” komedia

07.00 „Panorama”
07.35 „Korona Gór Polski”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.40 Polskie szlaki Północy
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Jan Serce”
15.25 Polonia
 24. Tygodnik
16.00 Polacy Świata
16.10 „Wszystko przed nami”
16.40 Dobre strony
16.50 „Kabaret Hrabi Piosenka Ciężowa”
17.05 „Powrót” film dok.
18.00 „Teleexpress”
18.20 Gra słów. Krzyżówka
18.50 Teleexpress Extra
19.15 „Rączka gotuje”
19.45 Panorama
20.10 Przystanek Ameryka
20.30 Program informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „U Pana Boga w ogródku”
22.15 S. „Na sygnale”
23.10 S. „Zmiennicy”
00.15 Panorama

08.05 „Był taki dzień”
08.08 „Radio Powstań-

cze Błyskawica”
08.15 „Flesz historii”
08.25 „Spór o historię”
09.00 S. „Wojenne dziewczyny”
09.45 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
09.55 „Polska i świat z historią w tle”
10.10 „Tylko wiatr” film dok.
11.05 „Niezwyczajne historie z pocztówek”
11.20 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.40 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
11.45 „Polska i świat z historią w tle”
12.05 „Fenomen polskości” film dok.
12.50 „Fake czy historia?”
13.25 S. „Przeprowadzki”
14.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
14.25 „Drobny, kruchy człowiek.” film dok.
15.20 „Piosenką przez historię”
15.25 „Smorawiński” film dok.
16.20 „Żyć sarmacki”
16.35 S. „Korona królów”
17.00 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
17.05 „Sensacje XX wieku”
17.25 „Sensacje XX wieku”
17.45 „Piosenką przez historię”
17.50 „Koło historii”
18.20 „Historia Polski”
18.55 „Radio Powstańcze Błyskawica”
19.00 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
19.05 „Wojownicy czasu”
19.35 „Odnaleźć zaginione”
20.00 S. „Wojenne dziewczyny”
20.45 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.50 „Kobiety i wojna” film dok.
21.50 S. dok. „Nieznane twarze historii”
22.25 „Wyszyński” film fab.
23.55 „Marsylski łącznik” film fab.

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Odpowiedzialni za Kościół
01.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy ma-luch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Przetrwaliśmy
06.30 Misja Księdza Jacka
07.35 Kapelani niepodległej
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Ukraińska zbrodnia w Hucie Pieniackiej
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Świat widziany sercem
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia

Koronką do Bożego Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura Obiektywnie
16.15 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
17.40 Prosto o gospodarce
18.00 Mały Katyń – Obóz NKWD w Trzebusce
18.30 Geopolityka
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Westerplatte Młodych
20.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20.30 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Muzeum Papiernictwa
23.50 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
23.55 Spektakl teatralny: Pupil pupila. Komedia w jednym akcie

7.00 Fani czterech kółek
10.00 Łowcy klasyków
13.00 Łowcy staroci
15.00 Złota gorączka
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci: renowacje
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Życie codzienne służby granicznej
23.00 Kamera policyjna
24.00 Nagi instynkt przetrwania

7.05 Domisie
7.30 Rok w ogrodzie
8.00 Unia kulinarna
8.20 Wojownicy czasu
8.50 Tygiel
9.10 Skarbiec sztuki Lubelszczyzny
9.20 Prywatne życie zwierząt
9.50 Rosół polski
10.15 Domisie
10.40 S. „Trzy Szalone Zera”
11.05 Do śmiechu!
11.50 S. „Plebania”
12.35 „Bitwa Niemeńska” film dok.
13.40 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939 1945
13.55 Imbir i Cytryna
14.15 Daję słowo
15.00 Co się dzieje w kulturze?
15.10 S. „Komisarz Alex”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Małe wielkie pytania
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 Nowe spojrzenie
18.15 S. „Ludzie i bogowie”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelia Litewski
19.25 Strona po stronie
19.40 Tygiel
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.00 To jest grane
21.30 The Voice of Poland
22.30 Program rozrywkowy
22.45 The Voice of Poland
22.50 S. „Cisza nad rozlewiskiem”
00.35 Myslovitz na dobry wieczór
01.25 Info Wilno

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Bestialskie historie
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 „100 lat. Program o długowieczności”
8.30 „Teraz tutaj?!”
9.00 9.35, Dzień dobry Litwo
9.30 10.30, 11.30 Wiadomości
12.00 S. „Planeta dziwna”
12.55 S. dok. „Niezwyciężony”
13.00 „Mistrzostwa Świata w Lekkoatletyce”
16.30 „Dokument LRT PLUS. Od klatki do elity”
17.00 Piękna i potężna Litwa
17.30 Przepisy na dobre życie
18.30 Wiadomości
19.00 „Jeśli nie grzyby”
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Kocham Litwę”
22.45 „Złoto” thriller
00.45 „Czterech małych dorosłych” dramat

6.00 Filmy anim.
9.00 „The Famous Five. The Curse of Kirrin Island” film fab.
10.55 „Spider-Man” film fab.
13.20 „Rajskie wzgórza” film fab.
15.20 „Totalna magia” komedia
17.30 Będzie wszystkiego
18.30 Wiadomości
19.30 Wyzwanie LNK. Nowy hit.
21.30 „Fujary na tropie” komedia
23.40 „Asy bez kasy” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Piękna i potężna Litwa
6.30 Dzieci tyśiąclecia
7.25 Złoty umysł
8.30 Encyklopedia Gustawa
9.00 Gen ciekawości
9.30 Żyć tak czysto, jak to możliwe
10.00 Co dobre, sąsiedzie ?
10.30 Pahonia
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Historie ścienne
14.00 Koncert życzeń
15.30 „Drogi Boga są nieznane”
16.00 Mój nauczyciel
16.30 Euromaxx
17.00 Granice historii
18.00 „Z okazji 90. urodzin solisty operowego Virgilijusa Noreiki”
19.00 Legendy
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Swimming out till the sea turns blue” film dok.
22.50 Kaunas Jazz 2024
00.00 S. „Małe morderstwa Agathy Christie”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Wróżby Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Przyszła moda”
12.00 S. dok. „Między Ameryką a Kanadą. Królestwo

dzikich zwierząt”
13.10 „Niania w Nowym Jorku” komedia
15.20 „Klik i rób co chcesz” komedia
17.30 „Co i za ile?”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 Gra „galvOK”
22.00 „Ferrari” dramat
00.40 „Miasteczko, które bało się zmierzchu” thriller

6.00 „Gladiatorzy”
8.30 „Ale numer!”
9.00 „Mistrzowie LEGO”
10.00 „Jestem gwiazdą. Wypuście mnie”
11.00 „Opuszczone budynki”
11.55 „Gordon Ramsay: Niezbudowane terytoria”
12.55 „Realna mistyka”
13.55 „Walka ekstransów”
16.30 „Mistrzostwa LKL „Jonava” Kauno „Žalgiris”
19.10 „Mistrzostwa LKL „Lietkabelis” „Neptūnas”
21.30 „Diabeł Stróż” thriller
23.25 „Epocentrum” thriller

6.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
8.00 S. dok. „Wojownicy”
8.30 S. dok. „Udomowienie najnowszych technologii”
9.00 Litwa świata
9.30 Chcę pracować
10.00 Najlepsze
10.30 Chodźmy
11.00 Czyste miasta
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 Liga Talentów Muzycznych
13.00 S. „Poświęcić wszystko”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”

16.00 Wiadomości
16.30 Rozmowy nad morzem
17.00 Pierwszy raz
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.30 Urodzony pod szczęśliwą gwiazdą
19.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
23.00 Wiadomości
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.30 „Świat spokoju”
7.30 „Inny świat. Wietnam”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 Autopilot
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 „Znajdź lato z Samsungiem”
11.10 „Lekcje przetrwania”
11.45 „Dynastia wilków Yellowstone”
12.55 „Gdzie wyżej?”
14.00 „Piekielna droga”
15.00 „Starcie Tytanów”
16.00 „Magazynewe wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
19.30 „Jeden”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Co robimy w ukryciu” komedia
23.00 „Pamięć krwi” film fab.

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Einstein”
12.00 „Inna miłość”
13.10 „10 lat młodszy”
13.45 „Stanley

Tucci. W poszukiwaniu Włoch"
14.45 „Prawie żonaty”
15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.45 S. „Pan na Holmes”
21.00 S. „Vera”
22.45 S. „Detektyw z Chelsea”
00.40 „Pasażerowie” dramat

06.05 „Grzechy dzieciństwa” film kostiumowy
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.55 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.50 S. „Ojciec Mateusz”
12.50 „Rolnik szuka żony”
13.55 „Lekkoatletyka Mistrzostwa Świata”
16.35 Okrasa łamie przepisy
17.05 S. „Dzieciństwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Pan Mama”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Profilerka Jastrzę”
22.20 „Strzępy” dramat
00.15 „Bardzo poszukiwany człowiek” thriller

07.05 „Mały Spirou” film fab.
08.40 Informacje kulturalne
09.10 Koncert

10.15 „NIKE 2025 sylwetki”
10.20 „Gauguin na Tahiti. Raj utracony” film dok.
12.00 „Wyspy szczęśliwe” film TVP
12.50 „NIKE 2025 sylwetki”
13.00 „Legenda opery”
13.55 „Co tak naprawdę znaczy istnieć”
14.30 „NIKE 2025 sylwetki”
14.40 „Zemsta” komedia
16.35 „Tamte lata, tamte dni”
17.15 „Cyd” film fab.
20.15 „NIKE 2025 sylwetki”
20.25 Łódź Kultury
21.00 „Stan i Olie” film fab.
22.50 Koncert
00.40 NIKE 2025 sylwetka

07.00 „Panorama”
07.35 „Giganci nauki”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.15 Studio w kontakcie
13.00 S. „Tylko Kaśka”
14.05 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.35 S. „Na dobre i na złe”
15.30 S. „Na sygnale”
16.25 Okrasa łamie przepisy
17.00 Kulturalni PL
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „Jan Serce”
19.35 „Daję słowo”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Ranczo”
23.10 S. „Stawka większa niż życie”
00.15 „Myslovitz na dobry wieczór”

08.45 „Był taki dzień”
08.50 „Radio Po-

wstańcze Błyskawica”
08.55 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.20 „Flesz historii”
09.35 „Było, nie minęło”
09.55 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
10.05 S. „Dom”
11.35 „Piosenką przez historię”
11.45 S. dok. „Odnaleźć zaginione”
12.10 S. dok. „Zapomniane szlaki pielgrzymkowe Europy”
13.00 S. dok. „Rzecz Polska”
13.10 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
14.05 S. dok. „Rozkwit bałkańskich miast”
13.55 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
15.00 „C. K. Dezerterzy cz. I” komedia
16.25 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
16.35 „Fake czy historia?”
17.05 „Kto zabił sekretarza generalnego ONZ?” film dok.
19.05 S. „Czterej pancerni i pies”
19.55 „Wojna w eterze”
20.05 „Arrasów dzieje osobliwe”
20.30 „Tynne. Termopile Kresów”
21.00 S. dok. „Góry Europy”
21.55 S. dok. „Oblicza terroryzmu”
22.35 „Był taki dzień”
22.40 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945”
22.55 „Złote koło” film sensac.
00.30 „Wichry Kołomy” dramat

00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach

01.10 Informacje dnia
01.30 Geopolityka
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
01.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
06.50 Polska Bretania
08.25 Sól ziemi
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Kamienie wołać będą
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia

15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Dzielnia niewiasta
16.15 Mateczniki Polskości
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Człowiek przebaczenia i pojednania ks. Michał Rapacz
18.30 Przełamując bariery
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
19.40 Święty na każdy dzień
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Camino de Vistula

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Usługa samochodowa „Ostatnia szansa”
12.00 Naprawione samochody
14.00 Renowacje
17.00 Klasyczne samochody
18.00 Złota gorączka
19.00 Poszukiwacze opali
20.00 Fani małych domów
21.00 Nieznana ekspedycja
22.00 Dziwne spotkania
00.00 Nagi instynkt przetrwania

6.30 Info Wilno
6.45 Ci cholerni
 Polacy. Lotnictwo polskie 1939 – 1945
7.00 Polacy Świata
7.05 Detektyw Literka
7.20 S. anim. „Miś Fantazy – Wyspa kotów”
7.35 Bazary i bazarki
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 Imbir i Cytryna
9.25 Kulturalni PL
10.15 Detektyw Literka
10.30 Studio Raban
10.50 Halo halo!
10.55 Sonda
11.25 Raport naukowy
11.45 Całkiem niezła historia
12.00 S. „Plebani”
12.45 Jesteśmy stąd
12.50 Górna półka smaku
13.15 Rosół polski
13.45 Ewangelia Litewski
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.20 Nowe spojrzenie
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Wileński koncert życzeń
16.45 S. „Noce i dnie”
17.40 Anna Dymna – spotkajmy się
18.10 Szansa na sukces
19.00 Imbir i Cytryna
19.25 Co się dzieje w kulturze?
19.30 Małe wielkie pytania
20.00 Przegląd tygodnia
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.00 S. „Tajemnica twierdzy szczyfrów”
21.45 Hasztagi tygodnia
22.25 Wileński koncert życzeń
22.55 The Voice of Poland
00.50 Przegląd tygodnia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Dzień Kultury
8.00 Święteczne myśli
8.30 „Dobrze jest mieszkać na wsi.”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tysiąclecia
11.30 „Młodszy brat”
12.00 S. dok. „Dwie Ameryki”
12.45 S. dok. „Niezwyciężony”
13.10 Mistrzostwa Świata w Lekkoatletyce.
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historyczni
17.00 Wieczór z Audriusem Giržadasem
18.00 Tydzień Rowerowy
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Fon Fok”
21.50 „Co mieli” dramat
23.30 „Strażnik” thriller
01.15 „Pływać, aż morze stanie się niebieskie” film dok.

6.00 Filmy anim.
7.00 „Tom i Jerry” film anim.
9.00 „Charlie i fabryka czekolady” film fab.
11.20 „Zakochany geniusz” komedia
13.30 „Gliniarze i Robersonowie” komedia
15.25 „Showtime” komedia
17.20 Teleloto TV gra
18.30 Wiadomości
19.30 Gwiazdorskie duety
22.10 „Little Dixie” thriller
00.25 „Operacja Mincemeat” dramat

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „100 lat. Program o długowieczności”
6.30 Kalendarz ogrodnika
7.00 Młodszy brat
7.30 „Teraz tutaj?!”
8.00 Filmy anim.
9.00 Wstęp wzbroniony.
9.30 Drogi
10.00 7 dni w Kownie
10.30 „Wiara i życie”
11.00 „Myśli na święta”
11.30 Memora
12.00 Myśli na święta
12.30 Transmisja Mszy Świętej
13.45 S. „Ronja Córka rozbójnika”
14.30 „Trzęsąca się dziewczynka” film rodzinny
15.30 „Wallace i Gromit” film anim.
16.00 „Szkoła Magicznych Zwierząt” film rodzinny
17.30 Otwarta kombinacja
18.00 Litewska Liga Piłki Nożnej A. „Banga” – „Sūduva”
20.30 Panorama
21.00 „Taniec Picasso” film fab.
22.15 Koncert
23.55 S. „Małe morderstwa Agathy Christie”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maitas. Italia”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 S. dok. „Śladami słoń”
13.10 S. dok. „Wybrzeża Afryki”
14.20 „Kulinarne wędrówki Gordona i przyjaciół” komedia
16.30 „Gazas dugnas”

17.30 „Gospodarstwo Vytara”
18.30 TV3 wiadomości
19.30 Talenty Litwy
22.00 „Demaskator” film fab.
00.10 „Wzgórza niewiedzionych” film fab.

6.00 „Gordon Ramsay: Niezbadane terytoria”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Minuta do północy”
8.30 „Róg tura”
9.00 Program sportowy
10.00 S. dok. „The Grand Tour”
11.10 „Opuszczone budynki”
12.10 „Gordon Ramsay: Niezbadane terytoria”
13.05 „Realna mistyka”
14.05 „Walka eks-trasensów”
16.30 „Mistrzostwa LKL „Gargždai” „Šiauliai”
19.10 „Mistrzostwa LKL „Nevėžis Paskolų klubas” „Rytas”
21.30 „Snajper” dramat
00.15 S. „The Grand Tour”

6.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
8.00 Podcast wojskowy
9.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
10.00 Wszystko jest mierzone
10.30 Smaczne życie
11.00 Kod zdrowia
12.00 „Moja miłości, moja zabójco”
13.00 S. „Poświęcić wszystko”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 Pół godziny z Valatką
18.00 Wiadomości

18.30 W świecie koszykówki
19.00 Godzina TV Wolność
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.20 „Dynastia wilków Yellowstone”
7.25 „Inny świat. Wietnam”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Zwiadowca przeszłości”
10.30 „Egązas dugnas”
11.00 S. dok. „Świat spokoju”
12.00 S. dok. „Wielkie Afrykańskie Parki Narodowe”
13.00 „Gdzie wyżej?”
13.45 Formuła 1
16.00 „Magazynewe wojny”
17.30 „Gwiazdy lombardu”
18.30 „Przekroczyć linię”
19.30 „Wizja”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Zaginiona dziewczyna” dramat
01.00 „Ban-shee” film fab.

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Einstein”
12.00 „Inna miłość”
13.00 Pozdrowienia
15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.45 S. „Pan na Holmes”
21.00 S. „Candice Reneau”
22.50 „Jexi” komedia
00.30 S. „Vera”

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.25 Przed ekranem
09.40 S. „Kariera Nikodema Dyżmy”
10.50 S. „Pan Mama”
11.55 S. „Komisarz Alex”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioł Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.45 „Poszukiwacze Nadziei”
14.10 „Kultowe wyspy Oceanu Indyjskiego” film dok.
15.15 „Trędowata” melodramat
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 Daję słowo
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Drelich”
22.25 „Rolnik szuka żony”
23.30 „Riwiera dla dwojga” komedia
01.15 „Strzępy” dramat

06.45 Koncert
07.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 S. anim. „Proszę słońca”
09.00 „Liturgia i nabożeństwa”
10.35 „Niepojęte Arystoteles. Nieruchomy poruszyciel”
11.05 S. dok.

„Wielcy mistrzowie malarstwa”
12.10 „Wstęp Wolny”
12.30 „Przez Atlantyk” dramat
13.40 S. dok. „Oni wszyscy byli w Montreux”
14.40 „Którędy po sztukę”
15.00 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
15.40 „Stan i Olie” film fab.
17.35 „Dobry tytuł”
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Siedem lat w Tybecie” film fab.
23.30 „Blur kontra Oasis, wojna o britpop” film dok.
00.40 „Restart” film krótkometrażowy

07.15 „Panorama”
07.35 „Rodzinka.pl”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.10 „Słowo daję!”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioł Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.25 Piłka nożna Betclis 1.liga
18.00 Teleexpress
18.25 S. „Jan Serce”
20.05 Koncert
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Matylda”
22.20 „Z gwiazdą przez świat”
23.15 „Zabić na końcu” komedia
00.50 S. „Jan Serce”

08.25 „Był taki dzień”
08.29 „Radio Powstańcze Błyskawica”
08.35 S. „Korona

królów. Jagiellonowie”
09.00 „Metodystki” film dok.
09.20 „Mozaika żydowska”
09.45 „Tak” film dok.
10.05 S. „Dom”
11.35 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
11.40 S. dok. „Wojownicy czasu”
12.10 „Drobnny, kruchy człowiek...” film dok.
13.05 „Zagrabiony, odnaleziony, odzyskany” film dok.
13.55 S. dok. „Rzecz Polska”
14.10 S. dok. „Niepokromione Wielkie Jeziora”
15.00 „Złote koło” film sensac.
16.35 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
16.45 „Dziewczyny” film dok.
17.05 „Był taki dzień”
17.10 „Szerokie tory”
17.35 „Polska i świat z historią w tle”
17.50 S. dok. „Nieznane twarze historii”
18.25 „Wiara 44” film dok.
18.55 S. dok. „Polskie 100 lat”
19.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
19.30 S. „Cztery pancerni i pies”
20.35 „Światło i szkło”
20.50 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
21.40 S. dok. „Rzecz Polska”
21.55 S. dok. „Ładowanie w Normandii, nieznane taśmy”
22.50 „Piosenką przez historię”
23.00 „C. K. Dezerterzy cz. I” komedia
00.25 „Wyszyński zemsta czy przebaczenie” film fab.

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Pierwszy zmyś

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przełamując bariery
01.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 Rozmowy niedokończone
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 My trzymamy z Bogiem
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Mała Nellie od Świętego Boga
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Promień z Fatimy
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
11.40 Z niebem w sercu

12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
14.00 Zerwany kłos
15.40 Cudowna Pani w bukowskim obrazie
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Moja katolicka rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Credo: Wiara Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Nie tylko Ulmowie
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
11.00 Renowacje
13.00 Wojny bagażowe
15.00 Małe domy
17.00 Ratownicy mienia
18.00 Łowcy klasyków
19.00 Restauratorzy
21.00 Zapomniane i upuszczone
23.00 Stocznie

TVP
WILNO

6.30 Ex Libris
6.45 Skarbiec sztuki Lubelszczyzny
7.05 „Kasztania-ki” film anim.
7.30 Rodzina (nie od) święta
7.55 Makłowicz w podróży
8.20 Podróż Małej i Dużej
8.45 Przegląd tygodnia
9.15 Nowe spojrzenie
9.35 Sensacja XX wieku – Pojedynek w Venlo
10.30 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.15 „Kasztania-ki” film anim.
11.25 Detektyw Literka
11.45 Strona po stronie
12.00 Pielgrzymi Nadziei
12.10 S. „Cisza nad rozlewiskiem...”
13.00 Info Wilno
13.05 Kulturalnie mówiąc
13.25 The Voice of Poland
13.35 Nauka jest wszędzie
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Kasztania-ki” film anim.
17.20 Detektyw Literka
17.40 S. „Remiza”
18.30 Wileński koncert życzeń
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Klub u redaktorów
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Warto kochać”
21.50 Rola życia – Jacek Kopczyński
22.15 Podróż Małej i Dużej
22.40 Kulturalnie mówiąc
23.00 Jesteśmy stąd
23.05 S. „Na sygnale”
23.30 Info Wilno

23.45 Studio Wilno

00.05 Sensacja XX wieku

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40
 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „LRT forumas”
22.30 S. „Zespół helsiński”
23.20 S. „Dzielnica dużego miasta”
00.10 Euromaxx

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Książniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wie-

czór, Litwo

18.30 Wiadomości

19.30 „KK2”

20.00 Od...do...

21.00 „Niebezpieczne związki”

21.30 Wiadomości

22.30 „Cenny ładunek” thriller

00.20 S. „Alarm: Jednostka osób zaginionych”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Čiurlionis inaczej”
7.30 Utworzone przez Čiurlionis.. MK. Čiurlionisa 150.
8.00 Koncert
9.00 K. Čiurlionis. W lesie. Etiuda wizualna.
9.15 „Listy do Sofii” dramat
11.30 „Piknik Orkiestrowy z Čiurlionisem” film dok.
12.55 „K. Čiurlionis. myśli, malarstwo, muzyka” film dok.
13.15 K. Čiurlionisa. Spektakl tańeczny „Morze”
14.00 LRT PLUS scena
14.10 „Stworzenie świata. Parafrazy muzyczne i taneczne K. Čiurlionisa.”
15.30 „Statek chmurowy” film dok.
16.40 Koncert
17.40 „Siostry” film dok.
18.00 „(Nie)zmieniany Čiurlionis”
19.00 Światowe gwiazdy fortepianu składają gratulacje MK. Čiurlionisowi
21.30 „Čiurlionis po Čiurlionisie” film dok.
22.45 „Teatralizowana tajemnica „Mistyczny Čiurlionis””
00.15 Obietnica

6.00 „Świat zwierząt”
6.30 „Gra galvOK”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wi-

rze miłości”

11.00 S. „Napisała: Morderstwo”

12.00 S. „Całkiem sami”

14.00 S. „Miłość jest moim życiem”

15.00 S. anim. „Simpsonowie”

16.00 TV3 wiadomości

16.30 TV Pomoc

18.30 TV3 wiadomości

19.30 S. dok. „Historie, które zmieniły Litwę”

21.00 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”

22.30 „12 rund” thriller

00.50 S. „Dzień szakala”

6.10 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Ale numer!”
8.00 „Wojny kupujących”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Opuszczone budynki”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Plan ocalenia” thriller
22.55 „Snajper” dramat

lrytas.tv

5.00 Rozmowy nad morzem
5.30 Pod jabłonią jest biało
6.00 Wszystko jest mierzone
6.30 24/7
7.30 W świecie koszykówki
8.00 S. „Scho- dy do nieba”
9.00 S. dok. „Detektyw prowincjonalny”
10.00 S. „Mosty naszego życia”
11.00 S. „Stary”
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień

14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”

15.00 S. „Poświęcić wszystko”

16.00 Reporter

16.20 Sport. Pogoda

16.30 Litwa na żywo

17.00 Życie w biznesie

17.30 Po raz pierwszy

18.00 Reporter

18.20 Sport. Pogoda

18.30 Godzina TV wolność

20.00 Reporter

20.18 Sport. Pogoda

20.20 S. „Lota”

22.30 Reporter

22.50 Sport. Pogoda

23.00 Litwa na żywo

23.30 S. „Historia przestępstwa”

6.25 „Chicago Fire”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 Autopilot
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Formuła 1”
10.00 „Pod pokładem. Seszele”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 „Komisarz Alex”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 „Główna wskazówka”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Seszele”
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „Uwięzieni” dramat
23.00 „My” dramat

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przenaczenia”
10.00 S. „Detektyw Rizzoli”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo

Prawie 100 tysięcy stulatków w Japonii!

Japonia po raz kolejny zadziwia – liczba jej mieszkańców mających 100 lat lub więcej osiągnęła rekordowy poziom. Japońskie Ministerstwo Zdrowia ogłosiło, że liczba stulatków w kraju ustanowiła nowy rekord już 55. rok z rzędu. Co ciekawe, aż 88 proc. wszystkich stulatków to kobiety. Japonki mają wyższą średnią długość życia niż mężczyźni. Powodem mogą być m.in. wyjątkowo niskie wskaźniki otyłości i chorób serca u pań. Wśród rekordzistów wyróżnia się Shigeko Kagawa, 114-letnia mieszkanka Yamatokoriyama, która jest obecnie najstarszą osobą w Japonii. Z kolei najstarszym mężczyzną jest 111-letni Kiyotaka Mizuno z nadmorskiego miasta Iwata. Fot. Freepik.com

Wyspa Lalek w Meksyku budzi grozę

Na obrzeżach Mexico City znajduje się miejsce, które od lat budzi grozę i fascynację turystów z całego świata. Wyspa Lalek to nie tylko nietypowa atrakcja, ale także świadectwo tragicznej historii. Wśród gęstej roślinności na Isla de las Munecas, czyli Wyspie Lalek, na drzewach wiszą tysiące lalek. Wiele z nich jest okaleczonych, bez rąk, nóg czy głów, a ich puste spojrzenia potęgują upiorną atmosferę. Według szacunków, na wyspie znajduje się ponad 1500 artefaktów. Ponad pół wieku temu wyspę zamieszkiwał rolnik Julian Santana Barrera. Pewnego dnia miał on usłyszeć głosy tonącej dziewczynki. Ruszył na pomoc, jednak przybył za późno. W wodach otaczających wyspę znalazł ciało dziewczynki oraz lalkę, którą powiesił na drzewie. Od tego momentu, jak głosi miejscowa legenda, Barrera zaczął odczuwać obecność ducha zmarłej dziewczynki, a w miejscu jej utonięcia miał znajdować kolejne lalki. Te także wieszał na drzewach. Ogarnięty obsesją zaczął gromadzić stare i zniszczone lalki. Wszystkie wieszał na drzewach na całej wyspie.

Tajlandia rozdaje darmowe bilety

Ministerstwo Turystyki i Sportu Tajlandii uruchomiło program „Buy international, free Thailand domestic flights”, co w wolnym tłumaczeniu oznacza: Kup bilet międzynarodowy, a po Tajlandii lataj za darmo. Projekt umożliwia nieodpłatne podróżowanie po kraju samolotem każdemu turyście, który przybędzie do Tajlandii drogą powietrzną. Rząd oferuje aż 200 tysięcy biletów na trasy krajowe. Są to kierunki mniej popularne, co wpisuje się w cel programu – zachęcić turystów do odwiedzenia nieoczywistych miejsc w Tajlandii i odciążyć najbardziej oblegane kurorty, takie jak Phuket, Bangkok, czy Chiang Mai. Fot. Freepik.com

Fotomigawka

Łapczywość złodziei rośnie – jak nie uda się ukraść całego roweru, to zwiną wszystko, co nie jest przypięte czy przyspawane... Fot. Apolinary Klonowski